

308735 పత్రికా దినము ప్రకటించబడును

VOL. 3

నంపుటము. 3.

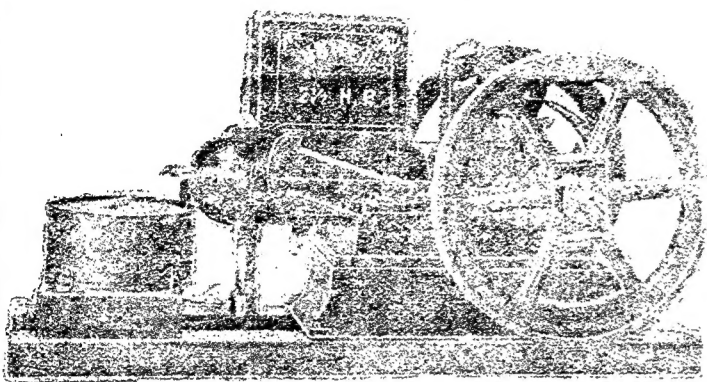
చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ మే నెల 12 వ తేది శుక్ర వారము

న శ నా మ సం వ త్స ర వై శా ఖ మా స శు ద్ధ దశ మిం.

NO 35

నంచిక 34

యునైటెడ్ టెక్స్టైల్స్ యింజనీరులు, పంపులు

ఇదివర కన్నడును మనము కనియ్య
వియ్య యెరుగఁజుటకంటెయూ సాధారణ
యేగా నీయోడుకొనుటకు ఉపయోగించ
బడుచున్న యేరియూ మోటరు వగైరా
లన్నిటికంటెయూ నులభముగా కనిపేయ
బడుచున్న అతిస్వల్పధరలకు దొంతు
ననియ్య అయిన యీవిన్న యింజనులు,
పంపులు క్యవసాయదార్లకు, తిదితర చిన్న
వివసలను స్వ తంత్రముగా స్థాపించి
లాభములను పొంద గోరువారికి వార్త
పాలిటి భాగ్యదేవతలరై నవహరించి.

ఇవిచిన్న పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, కత్తిరియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోడా
వాటరు మెషీనులను, అయ్యయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరములను.

ఇవి కిరిసాయిలుమీద అతితృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనయినను నడువబడును.
నలయువారలు ఈకిరింకి చిరునామాగల సోల్ ఏజెంట్లుకు వ్రాసి యాత్రు సంగతులను తెలిసికొనగలరు.

డి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సీ. నెకండు లైను బిల్డ్, మదరాసు.
వ్రాించి: బెజవాడ.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.) AMRUTANJAN (REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి డి.

సావంతుని వనోషధిసారసపరిల్లా

అవరికుభ్రృత రక్తమునకు జనించుబాధ్యములకు కీరీటమునంటి నుండు. ఈకపులను, మచ్చలను, గండములను
తుండ్రు, పాతనోష్ణులను అన్ని విధములనలన గలగు సర్వరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి కక్రివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనామధిసార్వకరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, నహితమైనను మధ్యకత్తిని అన్ని విధములైన రోషములను
పోగొట్టును. కిరీటమునంటి పొదిరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్మసంబంధమును నోష్ణులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రీకరచును. కిరీటాశోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 రోజుల బుడ్డిలతో అయ్యుచును.

ప్రాప్తేలును:- పి డి. సావంత్. ౧౪౬. వనసవాడి నం ౨ బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144. No. 2. BOMBAY.

తేలుమందు:- తేలుకాటునలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలను. తేలుకాటు విషము
సత్తురుతో ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన
చోటును మొదగునటులుచేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1.కి 8 అ.

అమృతాంజనము డిపో, 6 వ నెంబరు, తంబుశెట్టి వీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నంజిల్లా అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణ
స్టీమ్ ట్రాక్స్ లింట్ కంపెనీవారిట్లు ఈ 1916 సం॥ మేయి
1 వ తారీఖు లగాయితు మిక్కిలి వీరివద్దకుల ననునరించి
చక్కని యేర్పాట్లతో వ్రాయాడికల సౌకర్యార్థము అనకా
పల్లి మాడుగులగ్రామములకు వోడవరము కడ్డాదిగ్రామముల
మార్గముగా స్టీమ్ మోటారుబండ్ల రాకపోకలు స్థాపించబడును.
ఈబండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల చోట్లు మాత్రమే
అనుర్వబడియున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలములవివరం.

(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి ౫.౦5 ని 80 వ బయట
జేరి కడ్డాది వోడవరములమీదుగా అనకాపల్లికి ౫.౦7 ని 45
కు చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి ౫.౦1 ని 15 కు
బయటజేరి వోడవరము కడ్డాదిమీదుగా ౫.౦2 ని 80 కు
మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి కనలు ౫.౦1 కు
బయటజేరి కడ్డాది వోడవరములమీదుగా ౫.౦3 ని 15 కు
అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి ౫.౦9 ని 20
కు బయటజేరి వోడవరము కడ్డాదిమీదుగా రాత్రి ౫.౦1
ని 85 కు మాడుగుల చేరును.

టిక్కెట్ల క్రయముల ధర్మ.

టిక్కెట్ల విశేషము మొదటి తరగతి రెండవ తరగతి

అనకాపల్లి - వోడవరము	0-12-0	0-6-0
అనకాపల్లి - కడ్డాది	1-2-6	0-9-8
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
వోడవరము - కడ్డాది	0-6-6	0-3-8
వోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
కడ్డాది - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

హెచ్చరిక:- 11 వ నుండును సోబడి పిల్లలకు అన్ని
చార్జీలు పుచ్చుకోవడును. మొదటితరగతి వ్రాయాడికలకు
25 పాసులున్న రెండవతరగతి వ్రాయాడికలకు 30 పాసు
లన్న చార్జీలు మినహాయించబడును. ఇంతకు హెచ్చుకు
ర పాసులకు మైలు 1.కి 1 వై అనగా ఒక డమ్మిడి వంతున
చార్జీ పుచ్చుకోవడును.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాక్స్ లింట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి.
ప్రాక్రయిటరు:- వాగులకోండ రాధాకృష్ణ స్వ్య, మదరాసు;
N. Radhakrishniah,
148-149, Devarajamodali Street, Madras.

804 కాటోల్ పాడరు

జ్వరము, చీమలు, ఈగలు, చిన్నచీమలు మొన్నకు క్రిము
లట్టిండు పురుగులను సంహితమును. టికెట్ 1.కి ౮. ౦.౦.౦.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను చంపిక జేయును, వారదోలు

240 కెట్టలుగల పెట్టె 1.కి అ 12

విశాఖరవార్తములకు చీమలను కడకటిండ్లమున నల్లు
బొమ్మలు, పుస్తకచేటికలను విడుదలనుండి కాపాడ

సోబువంజెట్టు:- టి. మార అండ్ సన్

1-11, స్ట్రీంగర్పుస్ట్రీటు, జార్జిటౌన్, మదరాసు

ఆటోదిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

ఆంధ్ర మహాజననభ

మా ప్రత్యేక విలేఖకునివద్దనుండి

కాకినాడ మే 11:—ఈక్రిందివారు సభ జయపరముగా సాగున గాకయని లేఖలను వ్రాసినారు, తంతునియొక్క ఆంధ్రోద్యమమునకు తమ పరిపూర్ణ సానుభూతిని తెలిపిరి:—నెక్రటర్ లెజిస్లేషన్లకు కరాచి, కురుపాంరాజుగారు తంజావూరు, కట్టూరుగారు పూనా, ఆంధ్రులు పూనా ఆంధ్రసంఘములు నాగపురము, బెల్లూరు బొంబాయి పోలాపూరు, జేవాడి జమీందారుగారు, వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు, చల్లపల్లికమార రాజుగారు, విజయనగరం రాజుగారు గౌరవనీయులగు సరసింహ అయ్యయ్య, రామానుజాచార్యులు గార్లు రావుబహద్దరు వీరేశలింగం పంతులు, నుబిన్మోన్య కాన్పురి గార్లు రాజా శంకరాచార్య భుజంగరావుగారు, చల్లపల్లి కమారరాజుగారు ఆంధ్రదేశ ఆర్థిక (సర్వే) సభలో టకయి 200 రూపాయలు విరాళముగా బంపెదననితంతరి నొసంగిరి.

బ్రహ్మసమాజము

వారు పితృపురము రాజావారి కళాశాలారంభములోని భాగ్యసంపదం దీర్ఘాంశ "భక్తి" గూర్చి బ్రహ్మసేవకులు ఇ. నుబ్బుపల్లెయ్య, ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారలచే సహస్యానంతర నిప్పించిరి. చిలకమర్తి లక్ష్మీకరసింహులు గారు ఆశ్రానవాధిపత్యమును జహించిరి. ముగ్గురు కల యంతస్యాసములు భక్తిరసముతో తొల్పాడును సభ్యుల మనంబుల భక్తి పరవశము చేసెను. నుమారు 400 లకు పయిగా జనులు కూడి యుండిరి. కాకినాడ బ్రహ్మసాధనాశ్రమమువారు ఉపకాలు కీర్తనములను, ప్రార్థనలను భజనలను ఈసభాదినవలలో జేయుచున్నారు.

గౌ. రామచంద్రరావుగారి యంతస్యాస మందలికి ఆశాభంగము కలిగించినది. ఆంధ్రరాష్ట్రము తిద్దయమునకు ప్రాణులయ్యునునది అందరి యభిప్రాయము యుండగా ఆనేకకార్యములనుతెల్పించి తీర్చించి పోషాతుకములు కావని రుజువు చేయుచిన కారణముల మీదనే దానిని త్రోసివేయుట సమంజసముగా నుండలేదని మహాజను లభిప్రాయపడుచున్నారు ఇతరవిషయముల పట్టి ఆంధ్రేతరులు తొందరచూపు సానుభూతిని జూపినగా, ఇది కావలయునని కట్టుదలతో ఉత్సాహముతో నందియియుండలేదు. ఒక రాజ్యరహితుల నాభారము నెత్తియిదగల మహాజనుడు ఏమిమాట జెప్పిక ఏమి మూడునేమాయని వెనుకకుంబాడుచు, సంకోచించుచు జేసిన యంతస్యాసముగానున్నదిగాని,తండ్రియ కాంక్షియులను ఆశయములను, ఆదర్శములను బాకమనకు నిర్ణయముగా వెలిబుచ్చి, వారిని కాల్గొని న్నుఖులనుగా జేయుట తద్వలించియే యుండలేదు "వారికింకొకరు లేక నన్నుడిగిరికొబట్టి నేకోవ్వ కొని ఏవోనాలుగుమాట్లు చెప్పి నా బనిని తీర్చుకొంటి" అనునట్లుగా ఉపన్యాసమున్నది.

"రామచంద్రరావుగారు ఇంతకంటే మేలయిన ఉపన్యాస మియ్యగలరని ఎవ రనుకొనరాదు" అని ఒకరనిరి.

"వారియభిప్రాయములు బాకవిడిచియులు, వాటినే నిర్వృతముగా ఇవ్వకును జెల్లడించు. రాష్ట్రము ఇప్పుడుకాదనిక, ఇప్పుడే కావలయునని అనగల చేవొకయధ్యక్షుని ఏనిర్ణయించుకొనక పోతిరి." అని ఇంకొక మహాజనుడనెను.

"ఈ కాసున గూతలందరను ఆంధ్రరాష్ట్రము కావలయునను వారుగా నుండినప్పుడే ఎన్నుకొనలయునని ఈసభలో నిశ్చయముజేయుట యొక్క"మని ముయొక యోస నాంధ్రుడు నడిచెను.

"రామచంద్రరావు గారెప్పుడును మితివాది. ఒకకార్యములోని కష్టముఖములు బాగుగా తెలిసికొన సహజము. అదిగాక సామూహ్య కానసమర్థమిదగు చెప్పితిరి కార్యోన్య హాకసభమిదను ఆశలు పెట్టుకొని యున్నట్టివాడు. రాష్ట్రము, రాష్ట్ర మని గంతులుజేసి భావ్యాన్నత్యమును నుండుగలపు కొనునా" యని నింకొకరు జరిగెనుగా ననిరి.

నైర్యములో చేర్చుకొనుట.

నేనలలో భారతీయులకు ఉన్నవోద్యోగముల నియ్యవలయునని గతసభలో నిర్ణయించినవైన తీర్మానములే ఇప్పుడు ముయొకపర్యాయము దృఢపడుచును,

"(1) ప్రస్తుతమున్న నై సక నావికా పాఠశాలలలోను కాలేజీలలోను, వారిని చేర్చుకొనవలసినదయను, భారతవర్షమునందు (క్రొత్తగ నటి విద్యాలయములను పెట్టి వారిని తరిగ్గీతు చేయించవలసినదనియు,

(2) బాలి, మత, కులభేదములు పాటింపక భారతీయులను ధాత్యుగ దేశసంరక్షణ నిమిత్తము నేనలలో చేర్చుకొనవలసివదనియు,

(3) బాలి, మత,కుల, వివక్షలేక భారతీయులకు నేనలలో నున్నవోద్యోగముల నియ్యవలసిన దనియు ఆంధ్రసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు"

ఈతీర్మానమును కూర్చు వెంకటరెడ్డి వాయుడుగారు ఉపకాదించుచు నిట్లుపన్యసించిరి:—మహాభక్తులవారు బహులవెంట దిరుగు చెట్లూరినాండ్రును నేనలలో జేర్చుకొనుటగాని విద్యయందును, కులభేదమునను, రామబల పరాక్రమములందును పన్నెత్తైన భారతీయ సంకీర్తనాదు పనికిరారట నై సకవిద్య నేర్చుకొనుటకు మనకు మామూలేదట

ఇప్పటి విరోధా మహాసంగ్రామమును దలంచుకొనిన గుండెలు అడుచున్నవి. ఆత్మసంరక్షణ చేసికొనుచున్న ఆశక్తులముగా నున్నాము.

మనదేశమున నున్న హైందవ ఆ గ్లసేనలు విరోధా సంగ్రామమునకు బంపండినవి. అట్టిసితిలో మన సంరక్షణకు తగినసేన ముఖ్యపదమై యున్నది విచ్చివసేనయందు మనకు మామూలుకలదు. అట్టిమాట్ల నేల నిశ్చయ? మనలను సమ్యకగా? కత్తిలేదయా? ఏలనో తెలియకున్నది. మన కట్టి రాజభక్తియున్నది ఎంత స్వార్థత్యాగము చేయుచున్నది. మనము పంపిన సేనకుబట్టియు భయముబట్టి స్పష్టపడుచున్నది. ఇంతవరకు దాకాపు రి లక్షల సేనను బంపియున్నాము. గారలని నంత భయము బంపుచున్నాము. ఇంకాకాంతుచును, మన సేనాయీలు యాధరంగమున మడిసివారన్న విచారము లేదు. ఇట్టి సితిలో మనయందు ప్రభుత్వమువారికి నమ్యకము లేకపోవుట మన దురదృష్టములపైవేరుకొడు నీలగిరివద్ద నొకనైసకవిద్యా పాఠశాలగలదు. అందు మనవారిని జేర్చుకొనరట. ఇది ఏటి న్యామము? ఈ పాఠశాలలో మనడబ్బు ఖర్చునెట్టి వారికి నైసకవిద్యను గలదుచున్నాడు.

ప్రతికాలేజీలోను హైస్కూలులోను 15 శుభర్షరముల వయస్సుకు వైసన్న ప్రతిబాలాకి మిలిటరీవిద్య నేర్పవలెను, అప్పుడే మనదేశమును సంరక్షణ చేసికొనగలము. ప్రభుత్వమువారికి సానుభవగలము.

జ్యూనిలో నృతి బా లు ము ను రణవిద్య నేర్చుకొని తీరవలెను నిర్వంధకావనము గలను. అందుచేతనే నాను సేనల సమకూర్చుటకు ఆత్మసంరక్షణ జేసికొనటకు జంతుట లేదు.

మనసేనాయీలకు మనమునవ 15 రూపాయలు మాత్రమే జీతమిత్తును. ఉన్నవోద్యోగములు మనవారి కిచ్చుచేలేదు. నుజేదార్ జనువారు యున్నది ఉద్యోగములవరకే మనకు లభించుచున్నది. మనవారికి కత్తిసామర్థ్యము లేకగాని తెల్లవారికన్న నెక్కువకత్తి గనపడెదను మనము హైందవుల ముతకారణముచేతనే ఉన్నవోద్యోగముల నియ్యవన్నాడు. ఇదెంతమాత్రము సమంజసముగా లేదు.

మనలకు నేనలలో జేర్చుకొని రణవిద్య నేర్చుటకు ఉన్నవోద్యోగములను కచ్చుటకును మనకుండగల ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించవలెనని నీ తీర్మానమును ఉపకాదించుచున్నాడు.

తివాత నీ ఎన్. ఎ.సిహారాజుగారు వైస ఉపకాదించునది తీర్మానమును ఆమోదించుచు నిట్లు పన్నుచింది:—

నై సక పాఠశాలలను మనదేశములో పూర్వము ఉన్నట్లు ము పురాణములలోను తదితర ప్రాచీన గ్రంథములలోను చెప్పబడి యున్నది. మనవారు ఆపాఠశాలలో రణవిద్యను, విజయవిద్య, అగ్నికోహణ మున్నగు యాధసంబంధమైన విద్యలను గురువులయొద్ద నేర్చుకొన్నట్లు మనకు విశేషమగుచున్నది. అట్టి సీరసంతతికి పుట్టిన మనము నేటికి పనికి మాలినవారై నాము

ఈయధ్యములో జరగవలెనన్న 70 లక్షల రణరంగములో నున్నది. భరతఖండమందు 38 కొట్లమంది ప్రజలు గలరు. మనకు నై సకవిద్యనేర్చక పోవుటచేతనే గదా యింతమంది యున్న నిరర్థకము కానున్నాము. అందుచే నీసంగ్రామములో తృప్తికరముగా మనము సాహాయ్యమును చేయజాలకున్నాము. ఇది మనతప్పుగాదు. ప్రభుత్వమువారిదే యనక తప్పదు.

మనకు రణవిద్యగలసేవో ఆత్మసంరక్షణము చేసికొనుటేగాక మన ప్రభుత్వమువారిని సహాయము చేయుచును గదా? ఎట్టివిషయము సంభవించినను మనరక్షణకొరకు రామభజనలచేయుచు జేవునైభారమునైచి చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుండవలసినది తప్ప మనమేమియు చేయజాలముదా!

మనము ప్రస్తుతపు సంగ్రామమునకు రి లక్షలమంది నైసకలను బంపియున్నాము. దాదాపు రెండులక్షలమంది గలించియేయుండరు.

ఇంక నెక్కువగ పంపువచ్చునని తీర్మానించినవారు మిక్కిలియరుగుగా నున్నాడు. కావున ఈతీర్మానము నేనలపటముచున్నాను

అనంతరము ఏ. పి. పాల్గొ గారు తీర్మానమును ఆమోదించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—

బ్రిటిషువారి కీదేశమును సంపాదించి యున్నట్లు సాహాయ్యముచేసినది మనవారుగాక మరెవరు! ఇప్పుడు మనప్రభుత్వమువారు భారతీయులగా మితి మోగా గ్లహములను మామూడి నుఖముగా నుండండి మేము మిమ్ములను రక్షించెదము. మీప్రాణ, మాన, ధనములను మేము కాపాడెదమని చెప్పుచున్నాడు. కాని మిట్టివద్దటనయమును మన కొంత కత్తిసామర్థ్యము అంది తీరవలెనని ప్రతిబాలాకి తోచుచున్నది. అట్టికత్తి మనకెప్పటికి పొనకునో చెప్పజాలము.

మనము కెప్టెన్ గానుండ నర్హులము నానుట. మామడు ఆఫ్ గె యధ్యక్షులలోను, బర్మా యధ్యక్షులలోను ఇంగ్లీషువారికి సానుభవించి యెవరు? మనమేగదా. మనసేవాయీలు తిండిలేక పోయినను గంజినీళ్లు త్రాగి యాధ్యక్షులచేయియున్నాడు. బర్మా యధ్యక్షులలో ముందుగా పాకిస్తానినది తెల్లవారిసేనగాని మనముగాదు. దీనిబట్టి మనభేద్యము తెలియగలదు.

మనదేశములో కెప్టెన్లకి నడుపులెనవారు లేరని అనుచున్నాడుగదా ఆయ్యా జిప్సు ఎట్టిసేనకు? హైదరాబద్దయోధుడు? కలాశి యెంతటిసయ్యుడో చుట్రిలుచదివినవారికి జిదితము లే. క్రిరంగకట్టణముయధ్యక్షులలో బ్రిటిష్ వారికి సాహాయ్యము చేయుటకు యోధులు విరోధానుండి రాలేదు. ప్రాంసుదేశము నుండి రాలేదు. మనవారే మిక్కిలిగా దోడ్పడిరి.

మనము రాజభక్తిపరాధులము. రాజభక్తి మనలను వదలదు మనము ప్రస్తుతపు సంగ్రామమునకు చేయుచున్న సాహాయ్యమె దీనికి ప్రబలతార్కాణము.

జెల్లింగుట పాఠశాలలోనెట్టి నైసకవిద్యగలపుట కేర్పడినది. కాని అందు మనదేశములకు అవకాశములేదు. మనదేశమున కిప్పుడు టెలిటోరియము సేవకు బంపుచున్నాడు. వారెవరో తెలియునా? బాగు పోవలెనుకొను రైతులు. వారి గాగలికొయ్యలను మా స్వమునుండి లాగిజేసి నుపాకి చేతి కిచ్చి పంపుచున్నాడు. నా రెట్టి యోధులలో మీరే గ్రహించగలరు!

"నేను ఈమధ్య రైజులో ప్రయాణముచే చుచుండగా నొక టెలిటోరియలో నై సకవిద్య నుచ్చటించుట తటస్థించెను. "అయ్యా మీరు ఇంతబలముగాను ఒడ్డు పొడవుగానున్నారు. మీరేల సేనలో జేరలేదు. ప్రభుత్వమునా రేలమిమ్ములజేర్చుకొనలేదు. అని నీవాయుఅడిగెను. అయ్యా ఇది హిందూదేశముగాని ఇంగ్లండుగాదు. మాకు రణజిత్తు లేదు. మేము తుపాకి కట్టుకొనుటకు మామూలేదు. అట్టి సితిలో మేమేమి చేయగలము? అని జవాబుచెప్పిరి.అందుమీద ఆసోల్లక (మౌర్యులెట్టి" అని మూడసార్లు ఉచ్చరించెను.

మనవారుమనలో బాహుబలపరాక్రమకుంతులగు రాజులకు రెడ్డుకు జెల్లింగ్లై నైసక పాఠశాలలో చేర్చుకొనిన వాకుండదా? అట్లుచేసిన ఎంతో సాహాయ్యము చేతుముగదా!

ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వమువారికి మన దుష్టభక్తులను నుటించి తెలియుచున్నది. అని చెప్పి తీర్మానమును బలపఱచిరి. ఈ తీర్మానమునే దుర్గిరాల మాన్య ప్రకారరావు గారు బలపఱచుచు నిట్లు చెప్పిరి:—

నాకుముం దీనిమయమై మాట్లాడినవారు షాత్రసంతతి వారు. నేను ఇప్పు బ్రాహ్మణుడను. కాని మన దేశములోని ప్రథమ పటాలము బ్రాహ్మణులచేయని చెప్పుటకు గర్వపడుచున్నాను. (జంధ్యాల పటాలము) నేను ఈమధ్య గోదావరి జిల్లా సంఘపక్షము ఈ సంబంధమైన లేఖ పంపగా దారికి ఈ విషయముగా మాకు ప్రభుత్వక్షేమము ప్రభుత్వమువారు పంపి యున్నాడు. "మధ్య జరుగుచున్న రణము ఆంధ్రులు చేర్చుకొనబడుదురు." ఇది ఎంత తృప్తికరముగానున్నదో సభ్యులే యులోచించవచ్చును.

1911 సం॥ ౧౧వ కార సేవను జరిగింపుట వారికి వారికి కావలసిన కోరికలను కోరమని శ్రీ వైనురాయిగారు చెప్పినప్పుడు అనేకులుఅనేకవిషయములుగా కోరిరి; కాని ఒకకలెక్టరు గారు ఇట్లు కోరిరి. మంచి బలముగలవారిని, పరాక్రమముగలవారిని నేనలలో జేర్చుకొనకపోవుటకల్ల వారు దొంగలుగాను దోపిడి గాండ్రుగాను, దుర్మార్గులుగాను చెడిపోయి ప్రజల సౌఖ్యమునకు భంగము గలిగించుచున్నాడు. కా న అట్టి

వారిని నేనెవరినో చేర్చుకొనుదని కోరినట్లు. మనదేశములో పూర్వము నాకార్యావిద్య గలపు పాత కాలము ఉన్నట్లును మనవా రవిద్యలో నిపుడు ఎనియు రాధామణుడ ముఖ్య గాను వ్యాసిన గ్రంథముండి న్నున్న పదగలదు. మనదేశములో నిర్మించుట నొకట చాలకాలము చెడకుండ నుండుననియు అంగదేశమువారివి 6 సార్లు ప్రయాణముచేసిన చెడిపోవునట్లు. కావున మనదేశము పూర్వము నేనవిద్య, నాకావిద్య మనలో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్టి వారికిప్పుడు అవకాశము లేకపోవుటచారకముగా నున్నది. ఈసందర్భమున ఒకవిషయము చెప్పెదను. ఒక బొట్టకు బియ్యముదేసిన పిదపచంద్ర ముఖ్య అయి కైపుపుడు తనను సేవలో జేర్చుకొనడం అనేక కార్యములను విభాషనలను తెల్లు కొన్నను లాభము లేకపోయెను. అందుకు ముఖ్య కారణము తనపేరిని గ్రహించి తనపేరును నోటికి మెకంజి అని మార్చు కొని విభాషనమును తెల్లుకొనగా సేవలో జేర్చుకొనరట! దీనిని బట్టి ప్రభుత్వముచేటి అభిప్రాయములో నున్నాలో తెలియ గలదు. మేము మార్పుగానే కార్యము వచ్చినది కావోయి. ఏమి వయస్సుగా నున్నది.

తరువాత, జి. రంగయ్య గారు తెలియజేయుచున్నట్లు చెప్పిరి:—కృష్ణదేవరాయలను సహాయులైనది కన్నువారే గదా? ప్రభావము గల కాలములో పోరినది తెలులే గదా! బొట్టిలి రుద్రాచలము పరామలను పారవోలి విజయనగర రాజుల నోడించినది మన ఆంధ్రులేగదా. బర్మాముగ్ధములో గంజి తాగి యుద్ధముచేసినది మనవారే గదా.

కావున ప్రభుత్వముండి మనము వీరసంతతివార మని తెల్ల మగుచున్నది. అని చెప్పి తీర్మానమును బలపరిచి.

ఈతీర్మానము చర్చ జరిగినట్లు జేటింగ తీర్మానము జరిగియుండలేదు. సభ్యులు ఉత్సాహముతోను ఉద్దేశము తోను తమ ఆమోదమును వెలుపుచు కరతాళములను జేయుచు తమ ఆమోదమును జెప్పిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము.

పరిపాలనా సౌకర్యమునకు పునాసౌకర్యమునకును స్వతంత్రముగా ఉన్నట్లుగా పరిమళమును కల్పించుచున్నది అది సభ మైన రాష్ట్రసభకును సాచివమునకును సాధ్యమైరివలెనట్లు రాష్ట్ర తీర్మానము భావించి ముక్తకంఠమున సమర్పించి యుండవలెను.

జేతీయసభవారు నిర్వహించిన స్వతంత్రపాలనాదర్శమును పరిమళమునకు 1911 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 25 తేదీన వోట్లపై ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షముల రాష్ట్రమునాంతర్వ్యము సార్థకముగలుగుటను రాష్ట్రము పాలనావిధానము ఆకంఠముననుంచి యుండవలెననియును.

కావున ఆంధ్రమునందును స్థానిక ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పించుట యుక్తము. ఆత్యావశ్యకము. గాన ముద్దా సంతయు సాధ్యమైరివలెనట్లు అట్టి యోర్నాటును చేయించుచు ప్రభుత్వమువారిని ఆంధ్రసభమునాంధ్రముననున్నాడు. ఉ. సి. ఎల్. సంసించరాజుగారు, 1. ఆ. లక్ష్మరాజు నుబ్బారావు గారు, 2. సి. హరిశంకరరావు గారు (సర్వరంగం), 3. బ్రహ్మలక్ష్మీనరసింహు గారు, 4. వేమరపు రామదాసు వంతులు గారు, 5. నెలమి కట్టాభిరామరావు గారు, 6. గాది రాఘవరావు వంతులు గారు, 7. యం. నున్నయ్యకాశ్రమి గారు (సంజా కొంక), 8. జి. ఎస్. వారాహణమూర్తి గారు, 9. ఉ.మే ఆలిమ గారు, 10. పోతాపాగడ వెంకటేశ్వరు గారు, 11. ఆతి అన్నపరమంతు గారు, 12. పిల్లలమర్రి అంజనేయులు గారు (సంజా) సాధ్యమైరివలెనట్లు పూర్వము యుద్ధా నంతరము ఆంధ్రమునందును, 13. కొన నీతారామరావు గారు (ఈమామ్యును బంపించి), 14. ఆమంచెల్ల శ్రీ కృష్ణారావు గారు, 15. కొండ వెంకటకృష్ణు గారు, 16. కాటంరెడ్డి అదివారాయణరెడ్డి గారు, 17. భో. కట్టాభి నీతారామరావు గారు, 18. సి. యస్. సంసించరాజు గారు, అంజనేయులు గారు సంతకముననుమతించిరి: కాన తీర్మానములలో చేర్చబడెను.

పురుషపాదమునకు, ద్వితీయపాదమునకు ఒక్కొక్క వ్యతిరేకముగను మూడవపాదమునకు ముగ్గురు వ్యతిరేకము గను ఉండిరి గనుక తీర్మానించబడినది.

విషయచర్చ

విశాఖజిల్లా నివాసులకు ఆరణ్యము చింతలపూడి వెంటల సూర్యవరసింహారాజు గారు తీర్మానము వహించుచు, మనలో ననేకుల కి విషయమున వాదప్రతివాదములు జరుగుచున్నవియు బట్టి దివసరమునయు వెలసిచ్చిరి. గతవత్సరమున ఈ తీర్మానములోని కొన్ని భాగములు ఆమోదించబడి

నవి. కాని యీసంవత్సరమున తీర్మానమును దొరతనమువారికి నివేదించకపోయెననియు. గుడివాడ సభయందు నీ తీర్మానము చర్చకు కర్తవ్యమగు భువనగురించి కొన్ని వాదములు జరిగినవి. మనదేశ ప్రభుత్వము ప్రధానాంగముని చెప్పదగు ఈతీర్మానము అచరణలోనికి బ్రవేశపెట్టకపూర్వమే వ్యయ విషయము చర్చించుట అవసరము. మొన్న పోలవరంజమిం దాడుగారు యీరాబడిగురించి తెలుపునపుడు మన తెలుగు జిల్లాకు బోలెడు వన్ను చెల్లించుచున్నవని తెలిపియున్నాడు. కొంతవ్యయములనుగురించి చర్చించ తలచుకొనిన మనకు రాష్ట్రమునవచ్చుయెడల గవర్నరు గారికి వారి అంతరంగికసభ్యులతోకొన్ని జేరూపములు ప్రతిమానము చేల్పించ వలసియుండును. రాజ్యాంగపు బహుల ఎక్కువ ఉండున్నందున దొరతనమువారు మరొక కార్యదర్శిని నియోజించిరి. చెన్న రాష్ట్రము విభాగమున, యిట్టిపనులు మన కంతచొచ్చవు. మనము దొరతనమువారికి అధికముగ వినియోగింపజేయుచున్న వైఖ్య లకు సాక్షులు 15 ఉత్తులు వ్యయపెట్టుట కష్టముగాదు. మూతన రాజధానికి, కట్టవ్యయము అగునది, మిగులంపవచ్చును. మనకు సంబంధించిన వినియోగము ఒకకోటిరూపములు మిగిలి యున్నది. కాన, మూతనభవనములు కట్టటలో మనకంతవ్యయము జగదు. మన తెలుగుజిల్లాలలోని గంజాముబల్లూలో కొందరు ఆంధ్రీతరులు నివసించుచున్నారు. వారు రాష్ట్ర విభాగమునకు, ఒక్కొక్కందురాయుని మిగులవచ్చును. వారు వయితర, తమజాతీయసౌదరులతోనుండ ననేక్షించుచున్నారు. కాన వారు మన రాష్ట్ర తీర్మానమునకు ఆమోదము చూప గలరు. దొరతనమువారు మనకు రాష్ట్రమిచ్చిన, లెప్పి లెంటు గవర్నరును ఇచ్చెదరో అని భయపడుచున్నారు. అట్లు వారిచ్చినను సంయుక్త రాష్ట్రములలోని వారికలె గవర్నరుగారి కొరకు ఆందోళన చేయగలము. మనము రాష్ట్రములోని 12 వ్యాయములలో సగముయందైన మన కిడుకపోరు. ఈసంగతి చెన్నపురి రాష్ట్రము జాతీయ మహాజనసభలలో తీర్మానముగా చర్చించవలయును. వారి స్వరాజ్యాదర్శములమీదనే మనము రాష్ట్రమునుకొరుచున్నాము. కాన దీనిని ప్రతివాదము అంగీకరించెదరని నమ్ముచున్నామని వారుచెప్పిరి.

కాకినాడలోని వ్యాయవారులు ఒక్కరాజు నుబ్బారావు వంతులుగారు తెలియజేయునట్లు బలవరమును చెప్పి తురిలోని దైవికకర్తృకలు పాలనాటులో అనివీరింటు గారు రాష్ట్రవిభాగమును గురించి యిచ్చిన అభిప్రాయముల నన్నిటిని చెప్పిరి. మెద్రాసు లైయు ఆంధ్రులకు రాష్ట్రము విశ్వ విద్యాలయములు వచ్చినగాని వారు వృద్ధికి రాజాలరని వ్యాసినది. స్వతంత్రపాలనా యాదర్శమునకు ఆంధ్రరాష్ట్రము ప్రధానసౌపాన మని, న్యూయిండియా జాతీయ వ్యాసినది. మెద్రాసు మెయిలుజాతీయ, రామచంద్రరావుగారు రాష్ట్ర విషయములో, జాగ్రత్తగానే మాటలాడిన చెప్పెదది. ఇండియను పేట్రియాటుపత్రిక, ఆంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రము కొరకు వయంజము, వారియాదర్శములు కడుగండు క్లాసునియములు అని వ్రాసినది. ఈపత్రిక 1918 సం. బాబుల్లో జరిగిన సభా సందర్భముననే మనకు మందిగానే అభిప్రాయ మిచ్చినది. హిందూజాతీయ రాష్ట్రము కావలయునని కొరు ప్రతి యాంధ్రును కాక హిందూవిశ్వవిద్యాలయము వంటిదానిని ప్రజలసామ్యతో వెలకొల్పిన బాగుండునని కాని విశ్వవిద్యాలయము కాకనట్టిది మన కిప్పుడు అవసరము అది ఉలాభి వృద్ధిగానే ప్రత్యేకముగా సంస్థాపించబడినది. కాని మనకు దక్కావీరవంతులతో వెలకొల్పబడవోవు విశ్వవిద్యాలయముల వంటిదే కావలయును. ఇది రాష్ట్రము కర్తవ్యగాని రాజాలము. జనల అందరి ఆమోదము ఈవిషయమున కావలయునని చెప్పట అవసరము. వీరెంటుగారు మొన్న పూనూటులో చెప్పినట్లు ఇంగ్లాండులో గత రెండుమాస కాలములు ఉండి జరుగుచున్న రాజకీయాందోళనకు అందరు నామోదించి నారా? ఇప్పుడు ఇంగ్లాండులో ఎన్ని యోజ్జలములు జరుగుచున్నవి. ఎంతో, రాజీనామాల వచ్చుచున్నాడు. అచ్చట జనలలో భేదాభిప్రాయము లేకా? అట్టివారు స్వరాజ్యమున కర్తవ్యం? అని చెప్పిరి. ఎచ్చటయిన భేదాభిప్రాయము అందును. కాన అందరు దీని నామోదించెదరని నమ్ముచున్నామని. అంతరపురముకండి వచ్చిన వాటి కొకరారావువంతులు గారు తీర్మానము నామోదించిరి.

విశాఖజిల్లా వాస్తవ్యులు ప్రభుల లక్ష్మీవరసింహము వంతులుగారు రాష్ట్ర తీర్మానము ప్రజలలో నాందోళనము కలిగించుననియు, ఏకజాతీయతకు వెలుగుతమని చెప్పి తీర్మానము నకు వ్యతిరేకముగా మాటలాడిరి.

వేమరపు రామదాసు వంతులు తీర్మానము నామోదించుచు మాటలాడిరి.

దివానుబదరు వెతులి కట్టాభి రామారావుగారు తాము ఆంధ్రోద్యమము నామోదించుచున్నను రాష్ట్రవిషయములో కొంత వ్యతిరేకాభిప్రాయము కలిగియున్నామని. మనలో మనకు అయిప్తక సంయోజక వికృత్యము అందరిలోను గలుగజేసికొనుటకు ప్రయత్నింపవలయు ననిరి.

ఉ.మే ఆలిమ, (పోతాపాగడ), వెంకటేశ్వరు, నారాయణమూర్తి గారు రాష్ట్రము అవసరమని వాదించిరి.

ఆతి అన్నకు వంతులుగారు ఓర్పులనుగురించిచెప్పి వారు రాష్ట్రవిభాగమునకు అంగీకరించి యున్నారని. రాష్ట్రము కర్తవ్య మన కెన్నియో సౌకర్యములు గలను ననిరి.

పిల్లలమర్రి అంజనేయులు గారు రాష్ట్ర తీర్మానము సాధ్యమయినంతవత్సరంలో దొరతనమువారికి నివేదించి యుద్ధానం తరమున, దానిని అచరణలోనికి జేరవలయునని చెప్పిరి.

కొండా వెంకటప్పయ్యవంతులు గారు రీసవరణ నామోదించుచు రాష్ట్రము వెంటనే కావలయునని దొరతనము వారిని కొరకుయు ఆత్యంతసరము నుని. దానినియుద్ధానంతర ఆచరణలోనికి జేగలరు.

డాక్టరు కట్టాభి నీతారామయ్యగారు దీనిని ఆమోదించిరి.

సరసింహారాజు గారు వ్యతిరేకముచెప్పిన విషయముల ఖండించుచు తీర్మానములోని సవరణను బలపరిచి. బహుజనాభిప్రాయము ననుసరించి తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

మాడవ దినచర్యలో ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మాన చర్చ ఉదయము 7-30 మొదలు 11 గంటలవరకు సతి తీర్మానముగా జరిగినది. రాష్ట్ర మనశ్శక్తిమునాదకు వాదమును తెచ్చిన వారొక్కరు తప్ప సభవారందరూ రాష్ట్ర మనశ్శక్తిమని అభిప్రాయపడినవారే. చర్చయంతయును ప్రభుత్వమువారికి రాష్ట్రమును నిర్మించవలసినదని ఇప్పుడే నివేదించెదమా వద్దా యను అంశముమీద జరిగినది. ఈసంగతి విషయము మూడు విధములయిన అభిప్రాయములు వెలువడినవి మొదటివారు మిగిలిన వరుసకొందుజిల్లాలలో సభలజరిగినతరువాత నేగవర్ష మెంటు వారికి నివేదించుటకు మన కర్తవ్య గలదనియు, అంతరకు నుండదనియు వాదించిరి. ఈ విషయమును గౌరవ నీయులకు ఆమంచెల్ల కృష్ణారావు వంతులుగారు జేసిన యువన్యాసము సహేతుకముగ గప్పట్టెను. ఈ సందర్భమున నిచ్చిన 18 ఉపన్యాసములలో వీరి యువన్యాసమే విశిష్టతలని యు, పరిగ్రహించ బడవలసి జట్టిదియు. రెండవవర్తమువారు ఇప్పుటికి నాటగుసభలలో తీర్మాన మంగీకరింపబడినదిగదా! మరిరెండు సంవత్సరములు రెండుసభలలోనంగీకరింప బడినతరువాత తెలుగుజిల్లాలలో సగము కెక్కువగా అనుమలాభిప్రాయ మిచ్చినట్లు తెలుసనియు, అప్పుడు గవర్నరు మెంటు వారికి రాష్ట్ర తీర్మానావశ్యకతను నివేదించుట మన కధికానముండుననియు జెప్పిరి. మూడవ ఉత్తమువారు మరి రెండుసంవత్సరములు జరిగితరువాత ప్రభుత్వమువారిని కొరకు కేవలము అసంగతమనియు, ఈ నాటగు సంవత్సరములలోనే దృఢాభిప్రాయము వారుగా నేర్పడినగాన నిక మనకు జేచి యుండవలసిన సవరములేదనియు, సభవారి మతముగూడ నిదియేగాక తీర్మానమున్న నీతిని సంగీకరింపవలెనని సమంజసమనియు జెప్పిరి. సవరణల సవరణించినవారు ఇప్పుడు ప్రభుత్వము వారికి నివేదించి నానిని యుద్ధానంతర మిచ్చిన మూలోదివరకు నీవని కొరకు. తీర్మాన మిచ్చియుగా నెనిమిదియందె తప్ప సభాసమ అందరిచేతను సంగీకరింపబడినది.

రాష్ట్రమే ఆవశ్యకమని జరిగిన మూడు సభలలో బోరినవారిలో ఈసభలో వాదశక్తియు లేకపోవుటవలన సంగ మప్రసంగము లంతగా జరిగియుండలేదు. పెద్ద పెద్ద వినయము గలవారు ఉన్యోగములు కలవారు, ఎదిరించుచు జేసిన ప్రసంగములు సారవహీనములయి యుండెను. ఎందుకు వారి తీర్మానము నెదిరించుచున్నారో వారికే తెలిసినట్లు కనుపించలేదు. ఉపన్యాసకుల నియోగించుటలోను అధ్యక్షులు ఒక మంచి యుక్తినిపెట్టిరి. మాటలాడి 18 ఉద్దలలో అనుమతుల కొకరయిన తరువాత ప్రతిమాటలలో నొకరిని ప్రసంగించ నియోగించిరి. అందు వలన మూడు 8000 మంది ప్రజలును అందులో 1223 మంది ప్రతినిధులుగలవత్సరలో అననుమతుల ఎక్కువగా నుండినో యని కనపడునట్లు చేసిరి. కాని వోటింగుకు వచ్చినవచ్చును నుమారెంచి వదిలించే “గవర్నరు మెంటు వారికి తప్పడే నివేదించవలదు. అను వాక్యముల తీసివేయవలసినదని వోటిచ్చుటయు, మిగిలిన వారు రందయను తీర్మానము ఉన్నది ఉన్నట్లుగా సంగీకరించుటయు వాద ఆంధ్ర మహా జనుల అభిప్రాయము లీ విషయమును సృష్టముగా వ్యక్తీకరింప బడినవని లేలినది.

మధ్యాహ్నము జరిగిన తీర్మానములలో నందఱింపదగినది ఆంధ్రప్రదేశ్ సంబంధించినది. వాళ్లం పద్మనాభమగారి విషయములు ఉత్సాహపూరితమున చూడఁజూచునగు యంతకార్యమును జేసిరి. లక్షలకొద్దీ గాక కొట్లరూపాయలకు మనము ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు నమూనా చేయుటకు నిశ్చయించి, గుమ్మెను వియ్యము వద్దనుండి జేయించి రూపాయలవరకు మనమునూ అచేసి కృతకృత్యులము గావలయునని నెలవిచ్చిరి. గావట్టుమకు నేను ఏకేమా పదివేలరూపాయ లు సంఖ్యతోపుచున్నారనుకొంటిని. ఒక్కనూరురూపాయ లిచ్చెదమనిరి. బందన బాటియక కొకలకు భూదానము చేసిన మాగంటి ఒత్తుకదాను గారు మాటలతో పనిలేదనియు వందలకొలది జనులు బయలుదేరి చిచ్చుమెత్తి సొమ్ము సంపాదించవలయుననియు నుడివిరి. తరువాత తీర్మానములను గురించి వ్యాఖ్యపడిన దేమియులేదు.

రాజచంద్రరావుగారి ఆంత్యోపశ్వాసము.

ఈసభ ప్రతిపక్షత్వము గడిచిన కొలదిని బలవంతమున దిగుచు నందరి యామోదమును బొందుచున్నది. బొమ్మిలి మహారాజు, విజయనగరము రాజు, చల్లపల్లి వెంకటగిరి జమీందారాజులు మహారాజులతో కలిసి జూరీవారులు నగలురా ప్రభుత్వము సానభూతిని దొలుపుచు వందలవారలతో ఇంజను నిదర్శనము. కొన్ని విషయములలో ముఖ్య శిక్షణయిన భేదాభిప్రాయములు స్పష్టము కావలయు గదా చివర కొలది వదిలినచోయి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము కల్గిలితినను. ఈసభలోనే పనిముగిసిపోయినదని అనకొనకయి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము బయలుదేరినదో ఆ ఆదర్శములు ఫలితమునంతవరకును దృఢ ప్రతిపక్షోపాటుపడదు. దత్తమండలములు ఉత్తరాదిత్యులవారితో పూర్వముగా కీర్తిపించినవి మనమునజాములు. అచ్చటికినేకమందివల్ల కభోదేశ్ కులను వారికి బోధపడి వారిని మనవైపుకు పూర్తిగా మరలించు కొనవలయును. ఇంతజనప్రేమగానభయ నడచి, ఇన్ని కనుకులను విర్రాటుచేసినకాకినాడ ప్రభుత్వము వందలములు. అన్ని కత్తులను వారిలోను వికమత్వమును వృద్ధికావలయుననిన సంఖ్య తిరిగి మరవకును.

బాలెటియరులను, భవనముల నిచ్చిన కాకినాడ కాశీజి ప్రిన్సిపాలుగారికి, మెట్రాన్ ప్రైన్సిపాలు పాద్యాప్తరుగారికి, అనేకవిధముల కష్టములచేసిన కాకినాడ పురజనులకు కృతజ్ఞతను నూచించిన తరువాత, బాన్టిచక్రగారికి జనుమగుడుగాక యని సభాసభ అత్యుపావచనముల వలికిరి. అంతట వందేహతర కీర్తన ప్రసంగాతో నామగన ఆంధ్రప్రదేశ్ జనసభ ముగిసెను.

ఆంధ్ర సభవారు రాజప్రతినిధికి పంపిన తంతివార్త కీ క్రింది సమాధానము నిచ్చినది. — రాజు స్వాగత మిచ్చించి రాజభక్తి సూచించుచు పంపిన వార్తకు ఆంధ్రసభ వారికి వందనము లిచ్చించుచున్నామని తెలుపుదని రాజప్రతినిధిసత్తు (ప్రెజిటు కార్యదర్శి) కోరిరి.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

యుద్ధనిధి

అలహాబాదు మే 11:—సంయుక్తగొర్రులు లండన్ బేలియంబిల్లాలో యుద్ధనిధి చందాల గురించి కొన్ని అర్జీలు తె. గవర్నరుగారివద్దకు చేరినవి. ఆ సంబంధమున సంయుక్త గొర్రుల దొరకనము వారి కీర్తినిధిని ప్రకటించిరి.

యుద్ధనిధి కొక మోటారు ఆంబులెన్సును కొనవలెనని నిశ్చయించి న్యాయవాదులవలన ఉద్యోగులవలనను రూ 15,000 ల మొత్తము కనూలు చేసినవలెనని జిల్లా కలెక్టరు గారు చందావట్టిక నేర్పరచిరినియు ఆచందాలధికముగా నున్నవని కొంతమంది ఆభిప్రాయము తెలిపిన కలెక్టరు గారు చందా ధర్మింపము చెప్పినచో అర్జీలు తెలుపుచున్నవి. తెప్పి నెంటు గవర్నరుగారు సంతతి ముద్రాముల బాగాతెలిసి కొనినవిదన కలెక్టరు గారు కలులు చేసే టులు తెలియకచ్చినది. ఈ యుద్ధేము మొదలుజిల్లా కార్యదర్శివారులన యోచించబడినదే గాని కలెక్టరుగారు కందులో చేసినబంధము లేదనియు నియమింపబడిన చందాకు వైపెద్దమునప్పులు నిర్ణయించినవలయునని న్యాయవాదుల చందాలను న్యాయవాదులతో ఒకసంఘముగాజేరి నిర్ణయించుకొని రనియు, ఉద్యోగులు వారివారికి తోచిన చందాలనే ఈయనయ్యనని తెలిపినదేననియు జరిగిన నితియనియు, తగింత వలెననియు చేయదే కలెక్టరు తిటి ఉద్యోగినిగా నియు ఆర్జీ లంపించుట సెప్పి నెంటు గవర్నరుగారు మిక్కిలి విచారించిరి.

కరాచీస్త్రీల యుద్ధనిధి.

కరాచీ మే 11:—సింధు కమిషనరు యాజమాన్యము క్రింది కరాచీలోని స్త్రీల యుద్ధనిధి వారొక సభచేసిరి. బొంబాయి యుద్ధనిధికోక కాళి నిక్కడ యేర్పాటుచేసి స్త్రీలు పనిచేయుచున్నారని దీని వైఖ్యపెడింట్లు, మేజరు జనరలు హాగిభాగ్య సభకుండి సంగతులను తెలిపిరి. సైనికుల సౌకర్యము యుద్ధనిధివారు బోలెడు సామగ్రిని పంపుచున్నారు. ఇంతవరకును వీరు 40,000 గజలగుడ్డకు కత్తిరించి చొక్కాలు మున్నగు వానికొంద బట్టి. కై ద్యకాలలోని పనులమీదికి కావలసిన చుట్టట్లు, గట్టులను తలగదానుకుట్టివంపిరి. ఇంక నేన్ని యోచిల్ల ర వస్తువులను తయారు చేసి పంపించిరి. బొంబాయిలోను కరాచీలోను నెల కొల్పిన పెద్దపైక వైద్యశాలలో కావలసినసామగ్రిని తయారు చేయుచున్నారు. డిప్యూటీయారోవ్డులో విశాలమైన మందిరమున దీపములు జరుగుచున్నవి. ప్రతివారకునచ్చి ఇక్కడ జరుగు పనిపాటలనుచూచి వెళ్లవచ్చును. తగలు 10 గంటలు మొదలు 7 గంటలవరకు స్త్రీలువందల వడియెత్తకుండ పనిచేయుచుందురు. అక్కడక్కడ సంపన్నవృత్తుల ఇండ్లలోను చాలమంది స్త్రీలు పనిచేయుచున్నారు. ఎక్కడవైతే నేను 680 మంది స్త్రీలు పనిచేయుచున్నామని వీరొక కొందరు 8, 4 గంటలు పనిచేయుచును. చాలమంది చొక్కాలును గువానికీ గుడ్డలను కత్తిరించెదరు వీరి కేటా నేర్పబడినది. సింధుస్త్రీలు ముందు మరలసామానును తయారుచేసి పంపగలరు.

మెసపొటేమియా

మెసపొటేమియా రంగము

కన్సులారమాచినవారు చెప్పసంగతులు. సింహ మే 11:—మెసపొటేమియా రంగమున కన్సులారమాచినవారొకరు 4-వ లేదీని ఈక్రిందివిధముగా తంతివార్తకు బంపుచున్నారు:—

మెసపొటేమియా మే 8:—టౌన్సెండుగారి నుండి ఏప్రిల్ 29-వ లేదీని ఉదయము 11-40 గంటలకు వారి కట్టకడకటి వాయువార్త ఈక్రిందివిధమున వచ్చినది:—

“మానద్దమందు తుపాకులు ఫిరంగులు మున్నగువానిని ధ్వంసముచేసితిమి. లొంగిపోవుటకు సిద్ధముగానున్నామని తెలియబడితిని.”

మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు ఈవార్త వాయువార్తమున రాటిపోయినది తెలియకచ్చినది. అదియననే తురుముగ నేవారిపతి ఖిలేలోపాను మనరాజువారులతో ముచ్చటించెను. టౌన్సెండుగారివైఖ్యమునకు ఆహారకవార్తములు వారలసినంత యిచ్చుటకును, అందు టౌన్సెండుగారికి యాభ్యుయగా సర్వవిధ సౌకర్యముల నేర్పబడుటకును తన యిచ్చనని ఆతడు చెప్పెను. వారికి భోజనసామగ్రిలను మున్నగువానిని పంపుట కతడు సన్నుతించెను. తాని తనవద్ద సరఫరా చేయుటకు కావలసినంత సామగ్రిలేదని చెప్పెను. నిన్నటిదినము చెందు పదవల నంద ఆహారపదార్థములు పంపబడినవి.

ఆంగ్ల వైసిలను ఆంగ్లలకిచ్చి తురుముగ వైసిలను తాను తీసికొను విషయము కొంతవరకు తృప్తికరముగా నున్నది. తన ఒక ఆనువల్లి నాకమును మతియొక యోధయును ఆహారకవార్తములతో నింపబడిన మతి రెండు పెద్దపదకలను డిల్లోనికిపోయి 177 ఫ్రెంచ్ లో తిరిగి వచ్చుచున్నది. తక్కిన 850 మంది ఫ్రెంచ్ లు తిరువార పంపబడుటని తెలియుచున్నది. డిల్లోనందలి జనులను గూర్చియు వాయువాలు మాట్లాడిరి. సామెతా న్యేసిని వాధింకరలచుగ నేదనియు వారి నడతలనుబట్టియే వారి వాదించుచుండు మనిషిలు చెప్పెను. టౌన్సెండుగారిని ఏదీకామున మతియొక నాకము కావ్వాంటి నోపిలుకు తీసికొనిపోవుచున్నారని తెలియుచున్నది.

డిల్లోనందు సైనికులకు ఆహారపదార్థములు చాలకుండ. ఏప్రిల్ 16-వ లేదీని 4 టౌన్సెంట్ల గోధుమడిండి యను కొంతమాంసమును ఈయనకుచుండెను. టౌన్సెండుగారు పటాలము ఆరిఫూన్సిదాటి ముందుకు పోయినతరువాత కత్తువును ఒత్తిడిని తగ్గించిరి. కాకబరానద్ద మఱువ తలబడిరి, అప్పుటికి ఫిరంగిముగను ఆహారపదార్థములు సన్నగిల్లెను.

డిల్లోనందలి జనులు డిల్లోలోనే నివసించవలెనని అధికారులు తెలియబడిరి. ముట్టిడి మొదటిదినములలో పరుగెత్తి పోయినవారి నందఱిని తురుముగలు పట్టుకొని ఒకచోట కట్టి తుపాకులతో కాల్చిచంపివేసిరి. సాటిలోవుటకు ఎవరైనను ప్రశుత్పించినయెడల వారికి ఆగతియే కట్టునని తురుముగ అధికారులు ప్రకటించిరి. వారినినందఱి తెలిమి కేముట అని

పురమునందలి అగట్టిజనుల నందఱిని చంపి కేముటయే కనుక టౌన్సెండుగారి పటాలముతో మతి ఆనువలము చేర్చబడిరి. వీరికందఱికిని పటాలమువారే సరఫరా చేయవలసియుండిరి. చాల ఇండ్లలో ధాన్యముపాతర వేయబడియుండెను. తురుముగ అధికారులు పాతరలతీసి ధాన్యమును సంగ్రహించి వారికి బడ్డలు తయారెత్తుచు వచ్చినంత స్వల్పము త్రమిచ్చిరి. పటాలము కొలుకు యాదుమానులకుగాను అత్యుచుగా భోజనసామగ్రి యిచ్చబడినది. అగట్టిపాతులకునూడ బ్రిటిషువారివలెనే స్వల్పముగా భోజనసామగ్రి నిచ్చిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు

బార్జిటాను పోలీసుకోర్టు

నారాయణ మెనకగారు.

12-5-16

గురుస్తా దోస్తాము చేయటం:— బార్జిటానలో, అప్పస్సెట్టి అను కర్తకునికింద గురుస్తాగానున్న ముకుస్వామి అను కుటుంబము యజమాని గ్రాహంతక కేగియుండగా రూ 85 ల నగదు వసూరించెను. వ్యాయాధికారి కేసువిచారించి, నేరము నిరసరతి ముద్దాయి కట్టరాదగుటవలన కటాక్షించి పండ్రిడు కొరదావెబ్బలు కొట్టించెను.

భాకెలపాద్దకు బజ్జాల్లాభాకె బహద్దరుగారు.

ఆశోగ్యస్వామి:—విన్నీ కంపెనీలో నేరకుడుగా ప్రతేకించిన ఆశోగ్యస్వామి 9-వ లేదీని “ఎల్వీక్కుబబ్బు” నొకదాని నెత్తుకొనిపోయెను. ఈ దివమున వ్యాయాధికారిగా రీకేసు విచారించి, నేరము నిరసరతి ముద్దాయికి పండ్రిడు కొరదావెబ్బలను కొట్టించెను.

సీతావతి నాయకు గారు:— చెన్నపురి పురపాలక సంఘములో నిదరలో ఎ నెనరుగానున్న సీతావతి నాయకు గారు ఎఫ్. ఇ. ఫోర్మియాగారిని మోసము చేసే బ్రతుక్కించినందులకు క్షింపబడిరి. ముద్దాయి ఏప్రిల్ 12-వ లేదీని దావాదాద దగ్గరకు బోయి ఆరేడియరలసిన రూ 11-4-0 లను కనూలు చేసి రసీదు మరువాడు పంపెదనని పంపకుండుటవలన దావాదాద ముద్దాయిచే కేసు తెచ్చెను. వ్యాయాధికారి రాకేసు ని దినమున విచారించినరేము ఫిరంగుల కొట్టు ముగియువరకు కత్తియును రూ 200 ల జరిమానాయును విధించిరి.

బ్రాహ్మణబాలిక నెత్తుకొనిపోవుట:— కన్యాయత్తు మదలి ఆనుకడు నులోనవారాయు అను 10 ఏండ్ల బాలికను నిన్నటిదినమున కీపియ్యసార్కు దగ్గరకు తీసికొనిపోయి చీకటి వడికెనుక నామెకు కట్టుకట్టించెను. ఇంతలో వాకిల్ల తల్లి తండ్రులు పిల్లను వెదకి గానరావంటును పోలీసువారికి తెలియబరచిరి. పోలీసువారి సేయడమున ముద్దాయిని పట్టుకొని వ్యాయాధికారిగారివద్దకు తీసికొని వచ్చిరి కేసు విచారించి నేరము నిరసరతి వ్యాయాధికారి గారు ముద్దాయికి 9 నెలలు కఠింకయ విధించిరి.

సి. బి. ఎన్. పిల్లెగారు.

పోలీసు కనిస్తేయు కొంగను పోనిచ్చుట:—కేకపులు పిల్లె, గోవిందరాజులు అను పోలీసు కనిస్తేయు జనవరి 25-వ లేదీని ఒక ఫ్రెంచ్ లి తప్పించుకొని నిచ్చుననిన వారికేసు వచ్చెననియు, విచారణలోనున్నదనియు వ్యాసియుంటిమి. ఈ దినమున పిల్లెగారు వారికేసు విచారించి, నేరమునిరసరతి ఒక్కొక్కరికి రూ 25 ల జరిమానాయును, జరిమానా నియమపుకు ఒక్కొక్క నెల కత్తియును విధించిరి.

బహుమతి.

“లంకన్ స్వీపుపాకెట్టు గడియారము”

ఈ గడియారము మేము ప్రత్యేకముగా స్వీపు నుండి రప్పించి యున్నాము. ఇది చూచుట కందఱు తల దీగమును దెట్టు వ్రాగి అను గ్లాసు దూమును గట్టి బహు శాస్త్రి నైన నాతో చేజుబడి యుండును. ఇది ఇంగ్లీషు మదిరిగిడియరము. అనేక గడియారములు పరీక్షయించితిమి. మా కంటెనే మేము ప్రఖ్యాతిపొంద

వలెనని రూ 2-0-0 ఖరీదుగల మేల్లె పాకెట్టు పేనా ఇనాముగా పంపించబడును. గడియారము పాకెట్టు పేనాలో క్రియం రూ 3-0-0. 1. పి. వార్డు 0-5-0 ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు ముద్రము ఇవ్వబడును. మీ పత్రిక నెంబకును తెలుపవలయును. వి. ఎ. ఎన్. పాకెట్, నెం. 8 ఇటలీన్ పాకెట్, మదరాసు.

విజయవాడ క్రమశిక్ష.	
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము	2
ఆంధ్రప్రదేశ్ సభ	3,4
జిల్లా పరిషత్తుల వార్తలు	5
ప్రభుత్వ వార్తలు	
మహాదేవయ్య వారి కౌశలము	6
విజ్ఞాన, ప్రాచీన చరిత్రలు	7
విద్యా విభాగముల వార్తలు	
విశేష ప్రకటనలు	8
ఇంగ్లీషు తెలుగు వార్తలు	9,10,11,12
ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణ భాగదారుల వార్త	18,14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ మే నెల 12-వ తేది

శుక్రవారము.

మన దేశీయమహాసభ కౌశలము

ఇదివరకు మన మండలములలో ననేకముల యందు మండలసమావేశము లగుట యాచార్యమై యుండలేదు. నేటిదినము ఒక్క అనంతపురము జిల్లా ఒక్క తక్కిన మండలము లన్నియును సాంఘిక తీర్మానములను నిరంతర ప్రతిష్ఠాపనము లుగా నిర్వహించుకొనినవి. ఇక్కడికి కళవటి మండలము మలయాలకుల నున్నది. గత సోమవారము నాడు మళియాలకు జిల్లావారు ఆనీబీసెంటమ్మ గారి యాజమాన్యము క్రింద ప్రథమ సమావేశమును జరిపిరి. అప్పుడామె చేసిన యుపన్యాసమున ననేక విషయములు చర్చించుచు దేశీయమహాసభ విషయ నిర్ణయ సంఘమునకు సంబంధించిన విషయములను వివరించుచు నైనది. అది మన మెల్లరుమును గమనింపదగి యున్నది. విషయ నిర్ణయ సంఘము కూడి చిర్ప జరుపునపుడు ఇతరులు నిర్వచిత ప్రతినిధులే యొకను అచ్చట కూర్చుండకూడదని ఇప్పటి యాచారము. ఈ యాచారము తనదేము దీనివలన సభ్యులు కలుగుచున్నవలయు ఈ దేశమున నభివృద్ధియు ప్రబలియే యున్నది. దీనిని ఆనీబీసెంటమ్మగారు దృఢపరచుటకు ప్రయత్నించినారు. ప్రతినిధులను ప్రోత్సహించి రహస్యముగా విషయ నిర్ణయ సంఘమువారు సంగతు లాలోచించు ఆచార మేర్పడుటకు కారణ మారసించి గాని ఈ మాత్ర నాదో శక్తికు సేపాన మియ్యవలయు ననుట యర్థము కాజాలదు. విషయ నిర్ణయ సంఘము బహిరంగ సభ కాదు. అచ్చటను నొకయధిపతి నిర్ణీతుడగుచున్నాడే కాని ఉపన్యాసకు లంత సక్రమముగా నుపన్యసింపదు. ఇష్టాగోష్ఠి జరిగి తుదకు పర్యవసానము తేలవలసినదే కాని అచ్చట తూచికొలిచి మాట్లాడుటకు వీలులేదు. ఇష్టాగోష్ఠి యుపన్యాస యెప్పుడొచ్చితిమో అప్పుడే మాట్లాడువారు స్వేచ్ఛగా పూర్వాకరసందర్భముల నట్టె లక్ష్యమున నుంచి పేర్కొనక వినువారలు వానిని నూహించికొందు రని తలంచి టూకీ మాటలతో పని జరుపుట సహజము. ఇట్టి టూకీ మాటలకు అపార్థములు చేయుట బహుసులభము. అపార్థములు కారణముగ లేనిపోని యల్లదలకు అవకాశము కలుగవచ్చును. అందుచేత కొంతరహస్యము కొన్ని సందర్భములలో అవసరమగుచున్నది. దేశీయ

మహాసభకు ఆదర్శ మొక్కటి లేనప్పుడు సంతృప్తి మించువారు ఒక్క యాదర్శము లక్ష్యము దుంచుకొని మాట్లాడుదు రను నమ్మకము లేదు. అందులోను దేశీయమహాసభ కాదర్శము నిర్మాణము కాని దినములలో ప్రజలను జూచి ప్రభువుల కనుమానము ప్రభువులకు జూచిన ప్రజల కనుమానము ఎక్కువగా ప్రబలియుండినది. ఆపరిస్థితులలో ప్రజానాయకులలోను ప్రభువులలోను గూడ తమలో తామే ఉదారపథవారికిని సంకీర్ణపథవారికిని ఏది ఎట్లుపోయిన నేమి వాటిల్లునో యను భయమున చేతులు పిసికికొనుట నాలుకలు కరచి కొనుట తప్పుచుండినది కాదు. అందువలననే ఏదైనా నిధి యేమి మాట్లాడునో ఎవ్వరు విని ఏ మపార్థము కల్పింతురో సభ కంటికిని అన్యాయముగా ననవసరముగా నపార్థ మొక్కడ కల్పించబడునో అను కారణములచే రహస్య వృత్తి ఎక్కువ యవసరమై యుంచును. సహజావసరం బొక్కటి యు ఈ చారిత్రక పరిస్థితివసరం బొక్కటియు రెండును నేటియూచారమునకు నాధారములైనవి యనిన దప్పుకానేరదు. అయిన రహస్య వృత్తివలన కలిగిన నష్టములు లేకపోలేదు. ఆనీబీసెంటమ్మగారు సూచించిన నష్టములు సువ్యక్తములు. విషయ నిర్ణయ సంఘమున కేర్పడువారు సామాన్యముగా ప్రముఖులు. ఈ ప్రముఖు లనిపించుకొను వారిపేర్లు దేశమునెదుట యెల్లప్పుడు నుడులుచే ఏదైనను ప్రత్యేకకారణ మున్న నే తప్పు సామాన్యముగా సంవత్సర సంవత్సరమును ఎక్కువసంఖ్య గలవారు వీరే విషయ నిర్ణయ సంఘములోనికి చేరుచున్నారు. వీరితోగూడ నెవ్వరైనను క్రొత్త వారొక్కరో ఇద్దరో చేరినను విషయనిర్ణయసంఘ కార్యక్రమ మంతయు రహస్యమే కావున వీరి మొర లమనుచారే యుండదు. వీరి కంతలోప యంతయు నరణ్యరొదనముగా నుండును. వీరు బయటవచ్చి ఇట్టిపొగతి జరిగినదని ప్రకటించుటకు వీలులేదు. ఒకవేళ నెవ్వడైనను సాహసించి ప్రకటిం చెదా అతడు విశ్వాసఘాతకుడైన నగుచున్నాడు లేకున్న నవృత్తవాదియైన నగుచున్నాడు. కారణము మరేమియు కాదు. మాటలకంటె హెచ్చు అర్థము నిచ్చునవి నాదప్రతివాద సందర్భములలో ముఖవికారములు, అంగచేష్టలు. వీని నెవ్వడను చూచియుండదు కావునను విషయనిర్ణయసంఘము న పలుకబడు మాటలు తక్షణ లిఖితములు కావు కావునను విశేషసంఖ్యకులగు ప్రముఖులందరియే అసభ్యులు లాడకయే తమకక్షమును సాధించుకొనుటకు వీలున్నది. ఇందువలన ఒక్క పర్యాయము దేశీయమహాసభాప్రముఖ గణములో చేరేపోయిన నాడు విషయనిర్ణయ సభలో రాజుగా నేలుటకు సర్వ స్వతంత్రుడయి యున్నాడు. దేశీయమహాసభకునేర్పడిన కఠింతర నిబంధన లీఫలమునకెక్కువ సహకారము కూడ నైనవి. మన దేశీయమహాసభ ప్రతినిధిసభ యను పేరు మాత్రము కలదైనను నిజముగా నిరంకుశపరిపాలకుల వశమైనది. ఈ స్థితి నే ఆనీబీసెంటమ్మగారు తొలగింప వలసిన దని కోరుచున్నారు. తొలగించుట దేశీయమహాసభ యొక్క జీవనమునకే యత్యవసర మని మేమును నమ్ముచున్నారము. నేడు పరిస్థితులు పూర్వాచారమును మార్చుటకు సుముఖములై యున్నవా

యని యాలోచింపవలసి యున్నాము మా యభిప్రాయమున సుముఖములయి యే యున్నవి. దేశీయమహాసభకు ఆదర్శ మేర్పడి యున్నది. ఆదర్శ మంగీకరించినం గాని ప్రతినిధియై యెవ్వడును సభాభవనములోనికి కాలు బెట్టజాలడు. పద్ధతులు సక్రమపద్ధతులుగా నుండవలె నని ఆదర్శమే చాటుచున్నది. కావున మహాత్మాగాంధీనాథ్యనకుడుగా నుండువాడు కూడ ఇతరత్ర నూటలాడడు. ఒకవేళ పౌరవజీనను వెంటనే అధ్యక్షుడు దిద్దుటకు అధికారము కలవాడై యున్నాడు. అంతియేకాక దేశీయమహాసభాదర్శములను పద్ధతులను ఉత్తమ ప్రభుత్వాధికారులే సరియైనవిగా నంగీకరించినారు. నాడుండినప్రజాప్రభువుల యనుమానములు హాస్థింజినంటి యుదారప్రభువుల పరిపాలనము మూలకముగను నేటి దారుణసంగ్రామము మూలకముగను నుత్తమ స్థానములలో నవ్యశ్యములైనవి. ఈ కారణము లన్నిటిచేతను సామాన్యముగా అపార్థముల కీ నాడు ఏ మాత్రమును సందర్భము లేదు. కొందరు నాయకుల ఏకచ్ఛత్రాధిపత్య మను నష్టమును తొలగించు నుచును ముగుటచేత విషయనిర్ణయసంఘపు సహావేశములను ప్రతినిధులకు ప్రవేశనీయము లొనర్చుటవలన కొంత రహస్యమును ప్రోత్సహించుటవలన కలుగబోవు బెడద మా కేయము కానరా లేదు. అప్పటికిని నీ సహావేశములు బహిరంగ సమావేశములు కాజాలవు. వ్యతిక్రమప్రతినిధులకు ప్రవేశనీయములు కాజాలవు. దేశీయమహాసభ ప్రతినిధులకు నైనను నోరెత్తి మాట్లాడుటకు పట్టులుగా నుండవు. కాని వీరు తమ ప్రతినిధులగు నాయకులు విషయనిర్ణయసంఘములో నెల్లు ప్రవర్తించుచున్నారో చక్కగా కనిపెట్టి ముందునకు తాము నానియెకల మావనలసిన గౌరవవిశ్వాసములను నిర్ణయించుకొనుటకు మాత్రము దారి ఏర్పడును. ఇదియే యెల్లకార్యములను జక్కబెట్టగల సాధనము. ఇదియే మన నాయకులను, స్వార్థపరుల నైనను నిద్రాపరిచునలనైనను, దేశహితమార్గము నకు ద్రిప్పట కలకుతము. ఇదియే దేశీయమహాసభను నిజముగా ప్రజాప్రతినిధి సభ మెర్చుటకు నవసరము. కావున బీసెంటమ్మగారి సలహా యంగీకరింపబడు గాక ఇది కోరుచున్నాము.

శాసననిర్మాణ సభ్యులు.

మన శాసననిర్మాణసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలు తెచ్చిన తీర్మానములు పొందిన ఫలములు లెక్కనైచి మద్రాసు ప్రెస్సుపత్రికయందు దొక విలేఖకుడు ఫలక రూపమున ప్రదర్శించి యున్నాడు. దానినిబట్టి మన ప్రాచీన శాసన నిర్మాణ సభ్యులు మొత్తము మీద 233 తీర్మానములను గొనితెచ్చిరి. అందులో 117 ఉపసంహరించుకొనబడియెను. 13 అంగీకృతము లయ్యెను. 16 సంస్కరింపబడి యంగీకరింప బడెను. 87 క్రోసి పేయబడియెను హైదరాబాద్ సభ్యులలో గౌరవ నీయులు కె. పి. రాముని మినకా రామభద్రనాయకు, సోమసుందరము చెట్టియారు, అనువారలును చిర్రోపియను సభ్యులును తీర్మానములను తెచ్చు మాటయే తలపెట్టలేదు. భారతకోట జమీందారు గారు ఒక్క తీర్మానమును తెచ్చుటతో తనివినంది యూరకున్నారు. తక్కుంగల వారిలో ఆ మంచల్ల కృష్ణారావుగారు 36 తీర్మా

అనంతరము కథాధిపతులు ఈ వ్యాసములు విడిచివెట్టి
న అంకములను కొన్నిటిని చర్చించుచు భారతమునందు భగవ
ద్గీత లెంతయుఖ్యముగా నెంచుచున్నవో రామాయణమునం
దూ నుందర కాండ మంత యుఖ్యమైనదనియూ వాల్మీకి తన రా
మాయణమునందు వేదవర్ణనలనే వాడి యున్నాడనయూ శత
శబ్ద బీజాక్షరము కుభ్యమైనచుటవలన రామాయణమునందంత
ట ఇది వాడబడినది యనియు రామపదము విస్తారము అర్థ
గంభీరము చేతను గొప్ప మంత్రమునందలి బీజాక్షరముల సంక
అనమువలన నెర్పరుపబడిన దనియును రామాయణ పారాయణ
ము వలనను యుఖ్యముగా నుందర కాండ పారాయణము వలన
గొప్పగులము చేకూరట తథ్యమని స్వాతంత్ర్యమువలన చెప్పగుల
ననియూ చెప్పిరి. పౌరంధములులే నుంక శక్తికములతో సభ
ముగించబడినది.

మొట్టొక రవ్వకు చుండుచు విందు జరిగినప్పుడు
 కిక్కిరింపుచు ఉండి యిట్లు చెప్పెను. — రవ్వకంటెను, అంగ
 కంటెను పరస్పర అశాంతిభీతిచుండుచు మాకును భార్య
 భావమునొందుచున్నాడు. బ్రటిష్ రవ్వకుజనుల ధైర్యము
 చక్కన చ్చి నట్లు చున్న మమైన రాజతంత్రము అనన
 కంటెనున్నది. బ్రిటిష్ రవ్వకు ప్రజల అన్యోన్య భార్య
 భావమును బాడగా మన ముఖ్యతము అన్నియు నెఱు
 గుచున్నాము కనుచున్నది.

అంధుని దేవుని నుకొనగా ముదముంచి దళి
లను వ్యాపించి జలలను కార్యవరతంతులను చేయుచున్నది.
ప్రజలయందు మూర్ఖత్వమును తొలగించుచు మనశ్శాంతి
లను విచారించుచున్నది. జలలయందు స్వాతంత్ర్యమును జరిపి
నది. సంపూర్ణాధన సంకల్పము గలిగినది. కాననంపాదన తా

త్వర్య మం తు రిం చి న ది సేవా వాంఛ పొడనూపింపి.
స్వదేశాభిమానము స్థాపితమైనది. స్వభావాభిమానము ప్రబలింపి. దేశమున దురుష్టతలమునందోలేనమున కర్మించుట సరము. కామ్యార్థ సిద్ధికి పలు విధములైన ప్రయత్నములు చేయవలయును. ఆ ప్రయత్నములకు ఫలమార్జవ్యక్తిని కానము. రెండు కోట్ల ధనము వలన సేవలందు విజ్ఞాన ముదయించి ఆత్మవికాసము గలుగు సాధనములకు యోగించి సేవించుట ఆంధ్రపురుషుల ధన్యత్వము ప్రజలయందు విజ్ఞానమును ప్యాపింపజేయుటకును జాతీయ గౌరవమును గాపాడుటకును మాతృభావయే పరమ సాధనము. మాతృభావమును భావము భావము నుద్ధరించి ప్రజావర్జిత భావమునకై పాటుపడుట మన భావిభాగ్యోదయమునకు శుభరూపకము. ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు మాతృభావ నుద్ధరించి భావమును భావమున దేశము నుద్ధరించుట కవకాశములు గలవు. ముఖ్యము యవకాశములను పరిష్కరించుట చేయుటకు నూతన గ్రంథాలయములను స్థాపించుటయును స్థాపితములైన గ్రంథాలయములను కార్యకర్తలచేతను దిగిన సాధనములనుగ జేయుటయును నవసరము. ఆ యవసరములను గ్రహించి గ్రంథాలయభవ నిర్వహించుచున్న కార్యకర్తలను క్షమించు. గ్రంథ గ్రంథాలయములను స్థాపించుటకును స్థాపితములైన గ్రంథాలయములను నుద్ధరించుటకును సంచార కార్యనిర్వహణలను ప్రోత్సహించు దగిరితీరి నియమింపబడిరి. ఆంధ్ర వాఙ్మయమునందు గ్రంథసమదాయమును కర్తవ్యమును జేయుటకు ప్రయత్నములు చేయుటకునును వి

నూతన క్రి
కవకాశములను గ్రహించి. ఆకాశమున క్రింది దేశాభిమానమునకై వినియోగించుటయే దేశాభిమానము నిర్వహించుటకు ధర్మము. దేశాభిమానమున కవసరమైన కామ్యార్థములను బడె ముట్టుకు రెండు సాధనములు గలవు. పాలకుల సహాయము, ప్రజల స్వయంసహాయము రాజకీయ విషయములకు పాలకుల సహాయము కొంతకంటె కవసరమైనను కామ్యార్థములకు బడె ముట్టుకు సకల విషయములకును స్వయం సహాయము మూలభూమి గ్రంథాలయములచేతవలస విధి మగుచున్నది. రాజకీయ సభలందును సాంఘిక సభలందును క్రియలను భావములు విభావములకు గారణములుగ నున్నవి. సభాసభాసభావ భావప్రకర్షణలతో సారంభమై భావ నిర్ణయముతో నంతము నొందుచున్నది. గ్రంథాలయ సభలు కార్యక్షేత్రములతో సారంభమై కార్యవ్యాపకములకు సాహసంబు లగుచున్నవి. గ్రంథాలయ సభకు ప్రతిభలు గ్రంథాలయ నిర్వాహకులు. గ్రంథాలయముల ప్రతిభలు కార్యకర్తలుగాను గాని వాక్యములు గారు. స్వయం సహాయములను బనులు గాని విజేతనామలములు గారు. త్యాగవర్తలు గాని స్వాధీనములు గారు. సేవానియులుగాని లాభార్థులు గారు. వ్యక్తిత్వానుభవములైన యావములుగాని మనీషములైన స్థితియులుగాని. మాతృభావాభిమానము గాని మాతృభావా నిరక్షేత్రములు గారు. మన మాతృభావాధీనములైన మన మాతృదేశోద్ధరణయే యావముల యధీనమునందున్నది. మనల నుద్ధరించుటకు బడుటమితి గల యాంక్షభావాధీనములు సమర్థుల, కోట్లమితి గల మాతృభావా సేవలు సమర్థుల, స్వదేశాభిమాన అంశము విచారించి నిర్ణయించి నిరసంకల్పములను గలిగి యుండవలయును.

మాతృభావ
ప్రజలయందు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు మాతృభావ గాకను సాధనాలయము లేదని దేశాభిమానమును విద్యాభిమానములైన సాక్షియు యభిప్రాయము.
మన మాతృభావ కళాకాలలయను ఉన్నత పాఠశాలలందును విద్యాక్షేత్రములకు ప్రధానసాధనముగ బరిగణించబడిన గాని మన సంకల్పము నెఱవేటి ప్రజాసామాన్యమునందు విజ్ఞానము వ్యాపించుటకు సాధన మేర్పడదు. విజేతయులైన సాక్షాత్కృతములకును మాతృభావా నిరక్షేత్రులైన స్వదేశ పండితులకును సీతత్వార్థమును త్వరతో గ్రహించుట రహితుల నుచును లేవు. ఆ లోపమును నివారించి మాతృభావాభిమానమును వ్యాపింపజేసి మాతృభావను వికసింపజేయుటకై ఆంధ్ర గ్రంథాలయములు చేయుగల మహత్కార్యము లనంతములు గలవు. యావముల స్వయంసహాయ సంకల్పము, కార్యపరతంత్రత, త్యాగవర్తత, క్షయగ్రోత్సాహము, సేవానిరతి, మాతృభావాభిమానము, గ్రంథాలయముల వ్యాపకములకును గ్రంథాలయముల ముఖ్యతీరిని వినియోగ మైనపుడు ఆంధ్రగ్రంథాలయములు భావాలయములైన పరస్పరతీ నిరక్షేత్రములైన సేవావదనములైన భావాభిమానములకును విజ్ఞానవ్యాపకములకును సాధనములు గాగలవు.

గ్రంథాలయముల ప్రయోజనము
జాతీయ వికాసమున కవసరమైన వివిధ వ్యవహారములందును గ్రంథాలయములకు మేయ ముండిన గాని గ్రంథాలయములు దేశమునకును భావమును పరిచలమును సాధ్యమైన ప్రయోజనకారము గావు. వ్యక్తివికాసమున కవసరమైన వివిధోద్యమములను నిర్వహించుటకు గ్రంథాలయములు సాధనములుగ నుండవలయును. గ్రంథపఠనము వల్లీకావరణము గ్రంథాలయములకును గలుగగల ప్రయోజనమునం దొకవంతు మాత్రముగ నున్నది. గ్రంథాలయములు పఠనమందిరములు వ్యాపారములయందు కలకాక్షేత్రములైన సేవావదనములైన విద్యాలయములైన నుండవలయులైన నాటకరంగములైన ధర్మసంక్షేప సాధనములైన దిరాజిలు సపుకు జాతీయ వికాసమునకు మహత్తరమైన సాధనములు గాగలవు. ఆంధ్ర గ్రంథాలయములు పఠనమందిరములు ఆంధ్ర వ్యక్తివికాసమున కీతిని దోడ్పడగలవో సభాకార్యకర్తలనుమలనను కర్తవ్యము కాగలదు. గ్రంథాలయములు సాంఘిక జీవన వికాసమునకు దగిన సాధనములను జేయుట సమంజసమైనను ఉపవార గృహములు గావించుటయు గ్రంథాలయ నిర్వాహణ నియమించుట యవసరము. ఫలావారములకును విజ్ఞానమునకును మిత్రత్వము దుర్లభము.

ఆంధ్రదేశమునం దనంతరూపములను చాల్చి విహరించుచున్న నూతన క్రికీ గమ్యస్థానము ఆంధ్ర వ్యక్తివికాసము. ఆ మహాక్షేత్ర ప్రభావము వ్యవహారము. ఆంధ్రకుల యాగ్యతకు దగిన భావరూప విలాసములతో వారి మృదులు క్షేత్రములందు మహాజేవి విహరించుచుండును. రాష్ట్రవాదులకు రాష్ట్రవ్యాపకము ప్రసన్నమగును. సంఘసేవకుల సంఘరూపమున గోచరమగును. భావాసేవకులకు పుస్తకరూపమున ప్రత్యక్షమగును. జ్ఞానకులకు విజ్ఞానరూపమున నుద్ధరించును. ఆ మహాక్షేత్ర సేవించిన రాజులు కవించులు భక్తులు జ్ఞానులు పండితులు సామాన్యులు కామితార్థములను బడెనే కాశ్యప మయిన కీర్తి గడించె. గ్రంథాలయ నిర్వాహకులును నిష్కామచిత్తవృత్తితో భావావలలిని సేవించిన కామితార్థములను బడెనుపురుగు.

మహాజనలారా ! మీ సమక్షమునకు సఫలము చేయుటకు మన దేశమునందు కార్మిజుంటి కోటికొరము గాని సయాజి గాయకామింటి మహారాజులు గారి విద్యావంతులైన ప్రజలుగాని లేరని మీకు నిరతానామము జెందవలసిన యవసరము లేదు. యావసాంధ్యుల మృదజుసీమలందు ప్రజ్వలిల్లు. మన్న యాత్మావగ్ని మహత్తరమైన మహాత్మ్యమును గలిగి భగవదనుగ్రహములకు కామితార్థములను నొడగూర్చుటకు సాధనము కాగలదు. లోకమునందు కార్యపరతంత్రులు పొందరానిదవులు లేవు.

శ్రీ. యోమో యాయాం తనం భక్త
శ్రద్ధ యార్పిత మిచ్చే,
తస్య తస్మాదలం క్రద్ధాం
తామేవ విదధా మ్యహమ్.
ఏ భక్తుకు క్రద్ధావంతుడై ఏ రూపమున నన్ను భజియించునో వాని కాయ కామితార్థములను బడెనుటకు తగిన శ్రద్ధను ప్రసాదింతును.

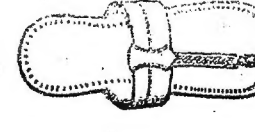
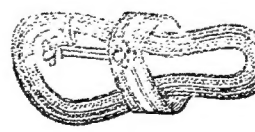
వాతావరణస్థితి
1916 సం॥ మే నెల 12-వ తేది.

ప్రదేశములు.	గ్రంథాలయములకు మే నెల 12 తేది, ఉదయము కాయవీడనము అంశములు	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
		ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము	ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము
గోపాలపురము	29.748	89.778 5	...	0.44	1.8
వాల్తేరు	29.777	93.178 2	...	0.66	0.86
కాకినాడ	29.791	95.277 6	0.04	0.58	0.96
బందరు	29.778	95.877 84	...	0.11	0.86
గుంటూరు	...	102.280 0	...	1.79	1.18
నెల్లూరు	29.755	99.677 5	...	0	0.56
మద్రాసు	29.789	98.577 1	...	0.02	0.81
కడప	29.794	94.577 4	...	0.10	10.90
సాగరపురము	29.804	95.879 8	...	0.08	1.25
కొలంబూ	29.822	88.274 2	0.01	15.18	14.16
తిరువనంతపురము	29.795	98.278 0	...	4.58	6.85
కొచ్చికోట	29.808	92.979 5	...	5.29	7.49
కల్లికోట	29.801	90.879 6	...	2.98	60.8
మంగళూరు	29.818	91.881 2	...	0.40	2.15
కొంభాయి	29.824	90.279 2	...	0.04	00.6
ప్రొద్దురావు	29.789	10.1880 8	...	2.98	1.29
అనంతపురము	...	10.5080 8	...	0.28	1.14
బళ్లారి	29.758	108.076 5	...	0.57	1.45
కర్నూలు	29.778	10.5284 1	...	0.28	1.18
కడప	29.758	10.6888 5	...	0.04	0.78
రెండుగురు	29.766	98.570 6	...	2.99	2.71
కొడైకనాడు	22.781	73.1584	...	4.89	64.6
ఉదకనండలము	23.004	74.050 5	...	2.32	55.5
కోయంబత్తూరు	29.806	97.775 1	...	1.88	26.4
నెల్లూరు	29.805	10.1874 2	...	0.21	22.2
శేలము	29.814	10.1878 0	...	1.45	88.4
తిరుచనాపల్లి	29.814	10.1178 8	...	0.87	28.6
పురుకోట	29.808	100.280 7	...	1.91	21.8
మధుర	29.792	96.977 9	...	4.88	88.6
తిరునల్వేలి	1.87	86.7

తూర్పుతీరమునను అభారత పడమటి భాగమునక, నెల్లూరుగను, కిక్కినపల్లి స్వల్పముగను వాయు భారము తగినది. వాయుభారము నెల్లూరులో నెక్కువ, బంగాళము లో తక్కువ గత 24 గంటలందు క్షోణ్ణసీతీ మారలేదు. తూర్పుతీరము రాత్రిక్షణ, పగలును వేడిమాములు కలిసికొన చెన్నపురితీరమున ఉధృమోష్ణము మాయముకంటె 4 మొదలు 6 డిగ్రీలవరకు తక్కువగా నిన్నకడలో వేడి 107 డిగ్రీలు కొలంబూ, తిరువనంతపురములలో మచ్చుట్టముగ పట్టినది కాకినాడలో నాల్గు జల్లులుపడినవి.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
వాతావరణ వ్యవస్థాపక.

చెప్పలు టోకుధరకే యివ్వబడును

సం	ధర	జత
5004 కిరగం	సగముకోము కేలి ఉంగరము	సామాన్యమైన వడము 1-15-0
5005 "	నిండుకోము "	" 2-4-0
5018 పాల్‌ఫూట్	సగముకోము విశాలముగు ముందుకత్తు గోలుకట్టు	" మందపురుడము 2-12-0
5014 "	అంతాకోము "	" 2-14-0
5020 బెంగళూరు	సగముకోము మైనుతో కట్టు	" 1-12-0
5021 "	నిండుకోము "	" 1-15-0
5035 మద్రాసు	సగముకోము జీలి "	" 1-15-0
5036 "	నిండుకోము "	" 2-4-0
5055 మధుర	సగముకోము "	" 1-15-0
5056 "	నిండుకోము "	" 2-4-0

CASH MUST BE SENT WITH ALL ORDERS.
ఒకడబజు జతలతోను కార్తి నూటికి పది చొప్పున కమిషనునమును.

క్రొం లెడర్ కంపెనీ, పల్లావరం, మద్రాసు.
Also obtainable from our Retail. AGENTS:—MESSRS. MASON, SMITH &, CO., MOUNT ROAD, MADRAS.

THE GREAT WAR.

Ireland's Exclusion Settled.

COMMERCIAL POLICY AFTER-WAR: MANCHESTER SPEAKS.

Andhras and Our New Viceroy.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Mr. Balfour's Reassuring Statement. Recent German Raid Explained.

LONDON, May 11.
A very reassuring statement regarding the British naval position is contained in a letter from Mr. Balfour to the Mayors of Lowestoft and Yarmouth. After pointing out that the damage done by German naval coast raids does not exceed greatly the cost of the destructive material used, Mr. Balfour shows that the enemy runs a tremendous and ever-growing risk in his dashes to England, and no damage to an unfortified town could compensate them for the loss of a dreadnought. It may be asked why they made their recent raids. The answer is that, having duped the Irish rebels to their destruction by promise of a serious attack on the British, they had to make a show of fulfilling their engagement. Mr. Balfour proceeds to explain that in the earlier stages of war strategy required battlefleet's presence in the more northern waters, but the maritime position has now improved. Submarines and monitors are available in growing numbers. But what is still more important is that, owing to the increase in the Grand Fleet, it is possible to bring important forces south without imperiling our naval preponderance elsewhere. Mr. Balfour is convinced that another raid would be far more perilous to the aggressor than in the past, and there is likelihood of one if the Germans are wise.

The Military Service Bill. Debate on Amendment to Include Ireland.

LONDON, May 11.
Discussing Sir John Lonsdale's amendment in Committee to include Ireland in the scope of the Military Service Bill, Mr. Asquith opposed it on the grounds of urgency of the measure and desirability of causing a controversy in Ireland after a terrible ordeal which he believed would lead to the greater unity of loyal Irishmen and to the ultimate good of Ireland and the Empire.

Mr. Redmond pointed out that there were over 150,000 Irishmen in the Army. He opposed conscription, because it was the worst way of getting men in Ireland. He beseeched the House to drop the Amendment. He urged that a large and generous view be taken so that out of turmoil and tragedy means might be found of ending difficulties and of forming a united Ireland, where the people themselves would have both responsibility and power of government.

Mr. Churchill urged the importance of securing fresh supplies of men from Ireland, but felt the difficulty of passing the question against Mr. Redmond's opinion.

Mr. McNeil moved to omit the age limit with a view to making it fixable from time to time by Order in Council.

Sir Edward Carson urged the Government to take power to raise the limit above 41.

Mr. Walter Long declared that the Government would adhere to the age limits of 18 and 41, which the Army Council considered gave them all the men required.

The Amendment Negatived.

In the House of Commons the amendment to include Ireland in the Military Service Bill was negatived without a division.

An Aerial Combat.

LONDON, May 11.
In an aerial combat a British aeroplane was forced down with a perforated tank, but succeeded in reaching the British lines.

S. S. Dolcooth Sunk.

LONDON, May 11th.—Steamer Dolcooth has been sunk.

Trading Relations After War.

A Resolution.

LONDON, May 11.
MANCHESTER:—The Chamber of Commerce has passed a resolution expressing the necessity of excluding our enemies after war from trading in the Empire and the desirability of preferential and reciprocal trading relations between all parts of the Empire and as far as possible with the Allies.

British Shipping Losses.

Urgent Need for More Merchantmen.

LONDON, May 11.
Sir Owen Philipps in his speech stated that the British shipping losses owing to submarines amounted to less than five per cent per annum up to April 30th. He emphasised our urgent need of more and still more merchantmen which owing to high prices could only be secured by immense outlay of capital. Hence the capital needed special facilities in the shape of modified taxation or otherwise.

France.

A Great German Effort.

With no Gain but Great Losses.

LONDON, May 11.
PARIS.—The Germans brought down masses of new heavy quickfiring artillery to battle west of the Meuse

and launched attacks with Rhenish and Pomeranian Corps. They gained nothing but great losses.

British Troops at Marseilles.

A Review.

LAHORE, May 11.
LONDON, May 10th.—The Marseilles correspondent of the "Times" states that the British troops stationed there were reviewed on the 9th May. The Indian Lancers, New Zealanders, South African and Scottish inspired wild enthusiasm.—("C. and M. Gazette.")

Russia.

Escape of Russian Prisoners.

LAHORE, May 11.

LONDON, May 10th.—One hundred and sixty-three Russian Non-Commissioned Officer prisoners who had been made to work on the Western front have escaped to the Allied lines.—("C. and M. Gazette.")

IRELAND.

Petitions for Clemency.

LAHORE, May 11.

LONDON, May 10th.—The "Morning Post's" Rome correspondent says that since the suppressing of the trouble in Dublin the Vatican has been flooded with petitions, mostly from America, to interfere to secure British clemency, particularly for Sir Roger Casement ("C. and M. Gazette.")

Trial Day Fixed.

LONDON, May 11th.—Sir Roger Casement will be tried on Monday.

AMERICA.

Kaiser's Appeal to President.

LONDON, May 11.

The "Daily Telegraph" learns that the Kaiser has personally written a letter to President Wilson appealing to him to urge the Entente not to prolong indefinitely what that Kaiser describes as "useless efforts to obtain revenge."

Sinking of the "Cymric."

United States Action.

LONDON, May 11.

America is investigating the sinking of the "Cymric," asking whether the liner was an auxiliary or a merchantman. It is understood that the American Consul at Queenstown has reported to the State Department that the "Cymric" was torpedoed without warning.

Other Submarine Attacks.

Three other submarine attacks on merchantmen are also attracting the attention of Washington.

Reparation for "Sussex" Outrage.

LONDON, May 11.

Germany to-day semi-officially admits the torpedoing of the "Sussex" and offers reparation to the United States.

EGYPT.

Air Raid on Port Said.

Raiders Driven Off.

LONDON, May 11.

Two hostile aeroplanes attacked Port Said, but were quickly driven off by anti-aircraft guns. Nine bombs were dropped, wounding civilians. No damage was done.

Germany.

Peace Feelers.

The Kaiser's Anxiety.

LAHORE, May 11.

LONDON, May 10th.—The "Daily News" Rome correspondent states:—Prince Von Buelow has been summoned to Berlin in connection with peace feelers. If the mediation of the neutrals is unacceptable the Kaiser is resolved to negotiate direct.—("C. and M. Gazette.")

Mesopotamia.

Sick and Wounded From Kut.

Arrival of a Further Batch.

LONDON, May 11.

The War Office announces that General Sir Percy Lake reports that further 453 sick and wounded from Kut have arrived at head quarters, making a total of 1,073. The hospital ship has returned to Kut for the last party.

Russian Advance.

Strenuous Resistance Anticipated.

LONDON, May 11.

PETROGRAD:—The Russians having overcome the mountain difficulties are advancing down hill and pursuing

TELEGRAMS.

ing the Turks who are heading for the Tigris valley. The Military authorities however anticipate strenuous resistance by strong fortifications of Khanikin where the Turks have been heavily reinforced.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRF.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 11.

The following telegram dated the 9th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Fierce fighting continues round Verdun. Furious German attacks in the region of Hill 304 were smashed and the Germans suffered extremely heavy loss. A German attack on Hill 287, west of Hill 304, was also stopped by curtain and machine gunfire. A sharp French counter-attack drove the enemy from the communication trench near Hill 304 which the Germans had occupied on the 7th. The French also in a series of night engagements drove the Germans from the greater portion of the trenches south of Haudromont Wood which they captured on the 7th.

The Germans raided British trenches and the British raided German trenches near Thiéval. The British also raided the trenches near Fromelle.

The Russians frustrated a German attempt at an offensive near Illuxt.

The Turks in the direction of Erzingan evacuated the whole first line trenches.

Increasing artillery activity on both sides was displayed in the Trentino and Upper Edge, and violent infantry fighting at various points. A strong flotilla of Italian aeroplanes bombed upper Eddige valley. An Austrian air squadron bombed lower Isenzo.

SIMLA, May 11.

The following telegram dated yesterday has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The Germans continue to assault the Verdun positions. On the night of the 8th they made three attacks with great violence and with large effectiveness in the region of Hill 304. All these were smashed by the French fire with very serious losses to the enemy. The French counter-attacks drove the enemy from a few trenches. He still occupied north west of Thiaumont farm, east of the Meuse.

On the British front there was mining activity without change in the situation. The Russians in the direction of Bagdad flung the enemy considerably westward.

Mr. Asquith speaking at a dinner to the members of the Duma said:—Days of misunderstanding with Russia are over. Wherever the British and the Russian interests came into contact we have arrived at a common policy which we are both determined loyally and in concert to pursue. In the growing sense of intimacy and unity between the Russian people and the people of the British Empire, which common sacrifices of this war have deepened, I see one of the best hopes for the future of mankind.

Bombay.

Military Service Act.

Liability of Men from India.

BOMBAY, May 11.

The Bombay Chamber of Commerce wrote on the 13th April to the Foreign Office, London, enquiring whether men of military age visiting the United Kingdom on leave from India under the present passport laws were liable to be called up for military service under the Compulsory Service Act, and if not, whether they would be granted permission to return to India when they wished to do so.

The Foreign Office, London, has replied that the Military Service does not apply to British subjects who were not ordinarily resident in Great Britain on the 15th August last. That being the case, men visiting the United Kingdom on leave from India with passports issued in India would be given the necessary endorsement to enable them to return.

Effect of Bombay Silver Market.

BOMBAY, May 11.

The announcement from London to-day that Mexico has prohibited the export of silver exerted considerable influence upon the silver market in Bombay. The price of silver bars, which was in the vicinity of Rs. 92, jumped up to Rs. 96, and transactions were on a very limited scale. Prices in Bombay touched the highest price on record about a fortnight ago, when it reached Rs. 98. It dropped to Rs. 89 last Wednesday morning and rose to Rs. 92 the same evening and touched Rs. 96 again to-day.

The Bombay Share Market.

BOMBAY, May 11.

The market in cotton mill shares kept generally steady and the approach of rains is likely to take the rates higher still. The investors however are inclined to sell on a rise and hence the market moves cautiously. Centrals declined to Rs. 2225 and Standards closed at Rs. 1235. Fazulbhoy's kept firm at Rs. 507½. Colaba land and Mill shares kept firm at Rs. 1340. Crescents were firm at Rs. 117½. Madhows were firm at Rs. 1505 and Swadeshis firm at Rs. 1735. Davids were quiet at Rs. 492½. Bank shares are unchanged. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were firm at Rs. 895. Tata Iron and Steel ordinary advanced to Rs. 185 and deferred to Rs. 715. Bombay Electric Steam and Tramways ordinary were firm at Rs. 254. 3½ per cent Government was quiet at Rs. 80 and small pieces at Rs. 80½ for buyers.

The Bank of Bombay rate is unchanged.

TELEGRAMS.

Sind Women's War Relief Activities.
An Appreciation.

KARACHI, May 11.

At a public meeting held at Karachi under the Presidency of the Commissioner in Sind of the Womens Branch of the Bombay Presidency War Relief Fund the Vice President, Mrs. Snaw, wife of Major General Shaw, said:—Since January 1st the women of Karachi alone, not including the women of the rest of Sind, who have also sent large consignments of garments and comforts through the depot, have cut up and made up 40,000 yards of material or about 23 times of cloth. They have sewn on 13,500 buttons and used nearly 10,00,000 yards of sewing and tacking cotton, they have equipped with all the extra sheets, blankets, pillows, screens, bedside tables, furniture, food, dishes and the thousand and one small extra articles required by the doctors for use in the two large war hospitals of 500 beds each just opened in our midst. They have sent 51 large cases of food, cigarettes, clothes and toilet requisites to the troops in the field and 19 consignments of cigarettes, etc., to the troopships leaving the port. They have opened new and commodious offices in the Victoria Road, where all are welcome to come and see the work being done and where the women are busy as a hive of bees from 10 a. m. to 7 p. m. They have many working parties in private houses to which a large number of Indian ladies belong. They Banu Mandal working party employs 35 sewing machines. The Catholic ladies working party has between 50 and 60 sewing machines. The Goanes work party has 110 members. The Municipal work party and Mrs. Westrop's Mahomedan and Indian ladies work parties and many other working parties have very many members. All these work parties turn out a great quantity of garments and are very industrious. The working members have increased to 630, many of whom devote three or four hours daily to the work of the office. Many ladies in the office cut out shirts and Kurthas. They have been trained to do this well and quickly by a first class European tailor who gives his services and many hours of his time weekly to the depot free of charge. Other ladies pack, make boxes, make bandages, write letters, order materials to shop and do many other works too numerous to mention. One lady spends all her time in keeping lists of the articles made and sent out. In the future the women of Sind hope to send largely increased quantities of comforts to the troops at the front and to provide more comforts for the Spitali already here or those about to be opened here. I think on the whole you may be proud of your Sind women.

Sind Light Railway.

KARACHI, May 11.

At last evening's meeting of the Board of the Sind Light Railways, the Directors resolved to recommend a dividend of 3½ per cent for the six months ending the 31st March last, making 7 per cent for the whole of 1915-16. There has been a falling off in cotton traffic during the past year, partly owing to poor crops and partly as the result of restricted export consequent on the war, and hence the reduced dividend.

Bombay Legislative Council.
Appointment of Vice President.

BOMBAY, May 12.

The Hon'ble Mr. M. B. Chaudhary, a member of the Executive Council, has been appointed Vice-President of the Bombay Provincial Legislative Council.

The names of Sir Jugmohandas, Varjivandas and Vithaldas Thackersey, Kt. have been removed from the list of Justices of the Peace for the town of Bombay.

Cotton Godowns on Fire.

A fire broke out last evening in the cotton godowns of Messrs. Bruel and Co. at Colaba Cotton Green, resulting in damage worth Rs. 20,000, two thousand bales of cotton being damaged by fire and water.

United Provinces.

Unwarranted Attacks on an Official.
In Connection with War Fund.

ALLAHABAD, May 11.

The United Provinces Government has issued a communique in connection with certain complaints regarding the methods adopted for raising subscriptions for the United Provinces War Fund in Ballia district. The complaints were to the effect that the Collector of the district had fixed a lump sum of Rs. 15,000 to be subscribed by members of the Bar and officials of the district for one motor ambulance; that he had ordered certain gentlemen to pay subscriptions of a certain amount and had fixed the rate of subscription to be paid by subordinate officials and that he refused to lower that rate in spite of protests. His Honour the Lieut. Governor, after enquiry, finds the charges are entirely without foundation. Far from approving of the exercise of official pressure, the Collector has from the first set his face against any such courses in spite of repeated protests from certain non-official gentlemen. Any standards that were fixed were the work of non-official gentlemen. The suggestion that the bar and district officials should raise the initial cost of one ambulance emanated from the District Committee, and it was from the first considered as ideal rather than as impossible of achievement. The subscription of members of the Bar was fixed at a meeting of the members of the Bar, and district officials have been told that their subscriptions are entirely a matter for their own decision, and they are in no circumstances to invite subscriptions from any persons whatsoever. The Lieutenant-Governor considers it a matter of regret that attacks like these on a responsible official should have been published without verification.

Calcutta.

A Defamation Case.

"Council Elections at the Bottom."

CALCUTTA, May 11.

Before Rai Bahadur S. C. Sinha, Magistrate at Sealdah, to-day, a case of alleged defamation was called on in which Mouli Abdoor Karim obtained a process against Dr A. Suhrawardy,

LL. D. Barrister-at-Law, and Dr. Abdul Gaffoor Siddique for defamation. The facts as stated by the complainant are as follows:—The complainant who is a retired Inspector of Schools is a candidate for a seat in the Bengal Council from the Mahomedan electorate of the Presidency division. The complainant alleges that Dr. Suhrawardy, a cousin of Mr. L. R. Zahid Suhrawardy, is also a candidate for the vacant seat on the Council. The complainant affirms that he set apart an endowment of Rs. 50,000 for religious and educational purposes among the Mahomedan community. Dr. Abdul Gaffoor, the second accused, it is said, published in the column of the "Durbin" daily Urdu publication which is printed and published by Dr. Suhrawardy, the first accused, a letter to the effect that the property that was endowed by the complainant was not worth Rs. 50,000. The endowment was said to have been an old and dilapidated house which had been separately numbered on two separate gates and represented to be two distinct houses. The letter further went on to state that the complainant not being content with this cheating the community, convened a meeting under the presidency of the Hon'ble Nawab Ali Chowdhury for the purpose of further cheating the community. In conclusion the latter stated that it was shame to have the donation announced in a previous issue of the "Durbin". Mr. Chakravarti counsel for defence requested that the hearing to be postponed till after election to the Bengal Council as the election was at the bottom of the prosecution. He also applied for his clients to be exempted from personal appearance. The hearing is fixed for the 19th instant.

Customs Revenue.

CALCUTTA, May 12.

Customs revenue during April 1916. The Indian Customs revenue statement for April 1907-08 to 1916-17 has been issued by the Department of Statistics. The gross Indian sea and land customs revenue (excluding salt revenue) during that month amounted to Rs. 79 2/3 lakhs as against nearly Rs. 63 lakhs in April 1915 and Rs. 304 lakhs in the preceding month (March 1916). In April 1916 as against April 1915 there were increases under almost all heads, principal items being cotton manufactures (Rs. 376,000), tobacco (Rs. 196,000) Metals (excluding silver, bullion and coin) and manufactures thereof (Rs. 360,000) manufactured articles Rs. 775,000 and excise duty on cotton goods (Rs. 1, 20,000). The most noticeable decreases were under petroleum (Rs. 2,02,000), silver bullion and coin Rs. 10,32,000, and export duty on rice (Rs. 1,18,000). As regards new export duties as compared with preceding month (March 1916) raw jute showed an increase of Rs. 2,32,000, jute manufacture of Rs. 15,000 and tea of Rs. 34,000.

Mysore.

Rescued from Drowning.

BANGALORE, May 11.

A Sivasamudram correspondent reports that Krishna Rao, student of the Mechanical Engineering School, Bangalore, who was undergoing training at Sivasamudram, was walking along a channel bank when he accidentally fell into the deep water. He was being carried away by a strong current when Mr. A. T. Westrop, Electrical Engineer in charge of the generating plant, who happened to come that way, jumped into the water and rescued the student.

The Hindu University.

The governing body of the Benares Hindu University have replied to the Chairman of the public meeting held at Bangalore expressing gratification at the resolution passed at the public meeting expressing thanks to the Government of India for appointing His Highness the Maharaja of Mysore as the Chancellor of the Hindu University.

The Dewan's Programme.

BANGALORE, May 11.

The Dewan of Mysore, Sir M. Visvesvaraya left this morning for Mysore, and is expected to be here on the 17th when it is understood he will proceed to Sringeri to attend the "Kumbhabhishekam" celebrations there.

Brigade Boxing Tournament.

BANGALORE, May 12.

There was a large attendance at the last night's Brigade Boxing Tournament than on the previous nights and some excellent bouts were witnessed. The Hon'ble Mr. H. V. Cobb C. S. I. Resident and Brigadier-General Crocker were present throughout the whole programme. In open heavies Lt. Sergeant G. J. White (London) well-known London boxer, beat Private J. Smith of Kents in the first round. Another interesting contest was also in open heavies when Sergeant H. G. White (London) was beat by Bombardier S. Robertson R. F. A. in the first round. Robertson subsequently met Private Marks (Kents) one of the cleverest boxers in open middles and won after three rounds first. The tournament has now entered on Semi final stage.

South India.

The Fourth Andhra Conference.

Viceregal Reply.

COCANADA, May 11.

The following telegram has been received from the Private Secretary to His Excellency the Viceroy in reply to the message sent by the President of the fourth Andhra Conference:—

"I am desired to thank you and the members of the fourth Andhra Conference for your loyal message and welcome."

Legal Intelligence.

BREACH OF TRUST.

Charge Against a European.

COONOR, May 11.

To-day Mr. F. C. Brackenbury, First Class Magistrate, heard a case against the local agent of Stanes and Co. for alleged breach of trust to the extent of Rs. 5,708.

Mr. Robert Stanes, Managing Director of Messrs. Stanes and Co., deposed:—The accused was in my employ for eight years. The accused receives cash for Stanes and Co. and pays different planters on their drafts. The accused keep cash and renders to us

accounts every week. On the 29th April the accused must have had cash of Rs. 5,984 and a few annas. On the 29th April Mr. Alexander, Accountant, and Mr. Winter of Stanes and Co. went to the Coonor office, when the accused had in hand only Rs. 190, and he could not account for the large balance. On the 13th April Stanes and Co. of Coimbatore sent to the accused three cheques for Rs. 1,000 each, and on the 19th April also Stanes and Co. sent to the accused three cheques, all amounting to Rs. 3,000. The three cheques the accused cashed at Oosman Sait and Co., while accused made over to S. Ramaswamy Pillai, Banker, three other cheques. The accused had no authority to borrow money on behalf of Stanes and Co., and in fact there was no necessity for it.

At this juncture the witness filed a pro-note which the accused gave to Ramaswamy Pillai for the money the accused borrowed in the name of Stanes and Co.

Messrs. Alexander, Accountant, and Winter, a Director of Stanes and Co., who were next examined, spoke to the deficiency of cash with the accused on the 29th April.

Oosman Sait deposed to money transactions with the accused, to whom he often advanced money on cheques written by the accused in Stanes and Co.'s name, but the witness never charged him any interest.

S. Ramaswamy Pillai, Agent of N. S. Bankers, deposed:—On the 10th March the accused took a loan of Rs. 2,000 I charged him interest at the rate of two annas per hundred per each day. On the 19th April the accused gave me a pro-note for Rs. 6,000. I gave him in cash Rs. 4000 and odd. The accused gave three cheques on the National Bank drawn by Stanes and Co., in favour of the accused, I credited out of the cheque amount, Rs. 2,500 to the accused's account and gave him in cash Rs. 500.

The accused, who was tried as a European British-born subject, stated:—I was getting Rs. 50 pay and Rs. 25 commission from Stanes and Co. with free quarters. I have no one to support. I borrowed money from different sowcars here and paid interest at the rate of 75 per cent. per year. For the last four years I was in debt and never got out of it. The total amount of my debt is to the extent of Rs. 15,000. My first loan transaction was only a few hundred rupees. I never told any one of my difficulties, not even to Stanes and Co. I went to Coimbatore on the 20th April and saw Stanes and Co.

His Honour framed a charge of breach of trust, and the accused pleaded guilty. The accused was undefended and cross-examined the witnesses himself.

Mr. S. A. Walker, Solicitor, on behalf of Stanes and Co. prayed the Court to be lenient with the accused, as it was a case where a European had become a victim to a criminal prosecution for having got into the hands of money-lenders, whose interest was exorbitant.

His Honour promised to pass judgment to-morrow.

The Accused Committed to Sessions.

COONOR, May 12.

This morning Mr. C. F. Brackenbury, I. C. S., First Class Magistrate, pronounced orders in the case in which William Carroll, Agent of Messrs. Stanes and Co., was charged with breach of trust. His Honour said, that as the amount alleged to have been misappropriated by the accused was large, he would commit the accused to take his trial at the Sessions and remanded him to the police custody. The accused was a retired Government official and a well-known resident of about sixty years of age.

Anglo-Indian Recruiting.

Meetings at Secunderabad and Hyderabad.

SECUNDERABAD, May 12.

Active preparations are being made for local Anglo-Indian recruiting meeting at Secunderabad on the 18th instant. Brigadier-General Commesine presides.

A meeting will also be held at Hyderabad on the 20th, with Mr. G. E. C. Wakefield as Chairman.

Coonor News.

COONOR, May 12.

Eighty cadets from England arrived at Wellington yesterday afternoon. They were received at the platform by Col. Stockley and the staff of the Cadet College. The staff college has opened for the second term to train these cadets.

It is understood that Brigadier-General Humphreys, commanding the Southern Brigade, will avail himself of eight months leave and proceed to Australia.

Lieutenant Wyley from Bombay is posted to the Cordite Factory as Officer in charge of Danger Buildings vice Captain Jenkins who is transferred to Kirkee factory.

There was a very large turn out last night, at the Wellington Gymkhana to witness the torchlight tattoo of the Sanitary men. The Band of the Dorsetshire was in attendance. Collection boxes were taken round for the war fund.

The Hampshire Pierrot Troupe from Secunderabad will repeat their performance at the Coonor Club to-morrow night.

The Sick and Wounded from Kut.

Arrival of the Sixth Party.

SIMLA, May 12.

General Lake reports that the sixth and last party of the sick and the wounded from Kut reached Tigris Corps headquarters on the evening of the 8th May. The total number of the sick and the wounded from Kut is 1136.

A grant of agricultural land on the Lower Bari Doab Canal has been made by the Punjab Government to the minor son of the late F. S. Iftikharuddin, C. I. E., in recognition of his services to the Government.

REUTER.

THE "PIONEERS" SPECIAL CABLE.

ALLAHABAD, May 12.

LONDON, May 11th.—A "Times" telegram from Paris states that some of the German units which took part in Monday's attacks on Verdun lost 50 per cent of their effective. The Paris correspondents generally regard the recent attacks as constituting a fourth and new phase of the battle.

A message to the "Daily Telegraph" says that the power of the German artillery in the Verdun area is undiminished, but the strength of (more to follow)

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

తల నొప్పిలకు!

గుణ వాణిజ్యము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు వికాయము

చక్కని ఉబ్బితో ప్రతి సీసా 1-కి వెల 0-3-0

తలనొప్పిలకు నొప్పులను, వాయువు పోట్ల బొగ్గలను

బాధ్యులను వాయువులను, వాయువులను, వాయువులను

వనమూలికలచే పోషక మాద్యమందు

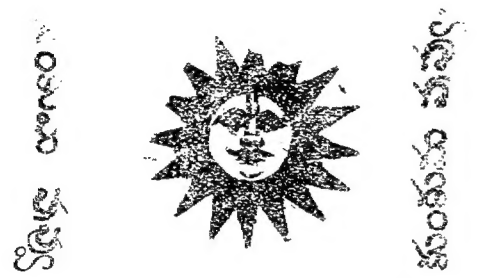
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విశేషములలో కూడ వాడుచున్నారు.

సువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టిపేది, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వులను నిర్మలము నొక కుంకుమపువ్వు

మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యులు

కూసు గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ

(53) 21, హమ్మంబిది, బొంబాయి

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారులకు నడుపుటకు, వాటిని కాపాడుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు మోటారులకు ఎట్లు నడుపు

టకు యోగ్యముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

సదాచారము

సాంఘికతత్వము

సూర్యోదయతత్వము లేమిట మొదలు రాత్రి
తెలుపించుటకు ఆచరింపవలసిన విధులన్నియు సర్వత్రా
వచనములతోను తెలుసు చరక నుకృతాది వైద్యగ్రంథ
వచనోదాహరణములతోడను మంత్రములు యాచరించునానికి
తెలుసు వాత్సల్యమును ఇందు వ్రాసియున్నాము.

దీనియందుగల విషయములు:— సౌమ్యస్వరణము 15
విధములు, ఋగ్వేదము సౌమ్యస్వరములు, సౌమ్యస్వరముల దర్ప
నీయములు, మూర్తిపురీషోత్సర్గవిధి, శాచవిధి, గంధాచవిధి,
గౌర్యదంతకావ్యములు, దంతధావనకావ్యములు, నిషిద్ధ
తిధులు, ఋగ్వేదము సౌమ్యస్వరవిధి, యజుర్వేదము
సౌమ్యస్వరవిధి, సామనాన్త జలచారరణము, ఊర్ధ్వ
పుండ్ర భస్మధారణవిధులు, తృచాకల్ప మార్యనమస్కార
కర్తవి, సౌరమంత్రములు, సూర్యోదయస్థానము, గురుధ్యానము,
ఆత్మయాజ్ఞలు, కుంభచక్ర భాగ్యములు, యజ్ఞ, విష్ణు,
సారస్వతి, వసిష్ఠ, గణపతి, రాత్రి, స్వప్న సూక్తములు,
ఋగ్వేదము యజుర్వేదము భోజనవిధులు, భోజ్యపదార్థ
ములు భోజనానంతర జప్తయంత్రములు, పంచాయతీ పాపన
విధానము, యజ్ఞోపవీత ధారణవిధి, తైలాభ్యంగ తైలాదివిధులు,
అమావాస్యతీర్థ తర్పణము, తాంబూలవిధి యాచరించు
విధియొకట. అందులు కలిపి 1-8-0.

ఇతరగ్రంథములును లభించును.

విరునామా: ఎడిటరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన

వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి సోకములోని

అన్ని వేళములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబ

డును. చంబాపద్ధతి ఆధారపంచికలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి తేదు. ప్రవేశింపవలయు తేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా. పంపునము.

అయినవాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(41) 125, కాళిదాస, మదరాసు అని వ్రాయడు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు

మోటారులకు పోస్టు, మదరాసు

మోటారులకు యంత్రనిర్మాణమును, నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు మోటారులకు ఎట్లు నడుపు

టకు యోగ్యముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

అనుకూలముగా నడుపుటకు యోగ్యముగా నడుపుటకు

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్ని దినముల వరకు మూత్రమే

విద్యార్థులకు కావలసిన వ్రాయుంగు బుక్కులు,

ఎక్సర్ సైజు బుక్కులు, స్టూడెంట్సు నోటు

బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలక్టర్

బాక్సులు, వ్రాయుంగు ఇన్ స్ట్రుమెంట్లు బాక్సులు,

పుటరూట్లు రబ్బరుతుంట్లు మరియు అనేకవిధము

లైన సామానులు సరసముగా దొరకును వలయు

వారలు క్రింది అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొన

వలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,

అనందా ముద్రదాలయాధికారులు, మదరాసు.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి 0-6-0.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాటులు, టెల

గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన

వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, నంధికి, బాలెంతకు

గోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు,

పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైనమం దని సర్వత్ర

తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమునకన్న

ప్రియ మగుటచేతను, నవసర సమయములందు

దొరకుట దుస్తరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరి

యం దితరపదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత

వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కి విషయము

తెలిసియున్నది. కొనినవారలొకసారి పరీక్షించి

నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితికస్తూ

రిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0

తామర తైలము

డబ్బీ వెల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0

గోకోజనము తులం 1-కి రూ 1-0-0

అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబుకెట్టిపేది మదరాసు.

మీ కవసరమైనచో

యూరప్రసంబాధమైనట్టి గాని కరగి పోత

పోయునట్టిగాని చదులకుగురించియు, ఉక్కు,

ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచ

బడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప

కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామా

నులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱిం

చియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి

సందర్శించుట సలహా వాల్చించువలసినది.

వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల

కమ్ములతోను కొరినంతనే వానిని సకాల

ములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు

మోగినవారు.

విలాసము:—

ది సౌథ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 55 కే రు,

389 మదరాసు.

(వై కామోజివెక్ గోదావరము ఈ కత్తిక

పేరుకూడ నుడవారింప గోచున్నాడు.)